Załącznik nr 2 do Uchwały Nr 1793 / 67 / V /2015 Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 22 września 2015 r.

Rejestr zmian do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020				
Lp.	Rozdział/podrozdział, nr Osi Priorytetowej, Nr Działanie pkt w tabeli, nr str.	Dotychczasowy zapis	Nowy zapis	Uzasadnienie
1.	Cały dokument	Pomoc techniczna, pomoc techniczna	Pomoc Techniczna	Ujednolicenie zapisu w dokumencie
2.	I.2 Opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Str. 12 IV Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji A.3.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego	9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich	9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	Ujednolicenie tłumaczenia

Fundusze Europejskie Program Regionalny
Śląskie. Pozytywna energia
Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

	str. 347, 357			
3.	Cały dokument	IZ RPO WSL 2014-2020 IP RPO WSL 2014-2020 IP ZIT RPO WSL 2014-2020	IZ RPO WSL IP RPO WSL IP ZIT/RIT RPO WSL	Ujednolicenie zapisu
4.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 14	W skład KOP wchodzą pracownicy IZ/ IP RPO WSL 2014-2020 (dodatkowo w zakresie Działań/Poddziałań realizowanych w formule ZIT/RIT w skład KOP mogą wchodzić przedstawiciele IP ZIT RPO WSL 2014-2020) oraz mogą wchodzić eksperci zewnętrzni, o których mowa w art. 49 ustawy wdrożeniowej. Sposób działania KOP określa Regulamin pracy KOP.	W skład KOP wchodzą pracownicy IZ/ IP RPO WSL (dodatkowo w zakresie Działań/Poddziałań realizowanych w formule ZIT/RIT w skład KOP wchodzą przedstawiciele IP ZIT/RIT RPO WSL) oraz mogą wchodzić eksperci zewnętrzni, o których mowa w art. 49 ustawy wdrożeniowej. Sposób działania KOP określa Regulamin pracy KOP.	Korekta w wyniku uwagi MIR.
5.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 14	Za opracowanie harmonogramu ogłaszania konkursów dla RPO WSL 2014-2020 odpowiedzialna jest IZ RPO WSL 2014-2020. Harmonogram ogłaszania konkursów opracowywany jest w oparciu o propozycje IP RPO WSL 2014-2020 i komórek organizacyjnych IZ RPO WSL 2014-2020 odpowiedzialnych za procesy oceny i wyboru projektów, uwzględniające możliwości organizacyjno-kadrowe oraz logikę interwencji programu. Harmonogram jest opiniowany przez IP ZIT RPO WSL 2014-2020 w zakresie Działań/Poddziałań	Za opracowanie harmonogramu naborów wniosków o dofinasowanie projektu w trybie konkursowym dla RPO WSL 2014-2020 odpowiedzialna jest IZ RPO WSL 2014-2020. Harmonogram naborów opracowywany jest w oparciu o propozycje IP RPO WSL 2014-2020 i komórek organizacyjnych IZ RPO WSL 2014-2020 odpowiedzialnych za procesy oceny i wyboru projektów, uwzględniające możliwości organizacyjno-kadrowe oraz logikę interwencji programu. Harmonogram jest opiniowany przez IP ZIT RPO WSL 2014-2020 w zakresie Działań/Poddziałań realizowanych w ramach ZIT/RIT RPO WSL 2014-2020.	Korekta w wyniku uwagi MIR.

		realizowanych w ramach ZIT/RIT RPO WSL 2014-2020.		
6.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 15	W Działaniach/Poddziałaniach RPO WSL 2014-2020 realizowanych w ramach ZIT/RIT, rolę IOK może pełnić samodzielnie IP ZIT RPO WSL 2014-2020 lub rola ta może być współdzielona z IZ RPO WSL 2014-2020 lub IP RPO WSL 2014-2020.	W Działaniach/Poddziałaniach RPO WSL 2014-2020 realizowanych w ramach ZIT/RIT, rola IOK jest współdzielona przez IP ZIT/RIT RPO WSL z IZ RPO WSL lub IP RPO WSL.	Dostosowanie zapisu do wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020
7.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 15	Dopuszcza się możliwość prowadzenia naboru wniosków o dofinansowanie projektu etapami.	Dopuszcza się możliwość prowadzenia konkursu etapami.	Korekta w wyniku uwagi MIR.
8.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 15	Nabór wniosków w trybie konkursowym prowadzony jest w oparciu o harmonogram konkursów zatwierdzony przez IZ RPO WSL 2014-2020.	Nabór wniosków w trybie konkursowym prowadzony jest w oparciu o harmonogram naborów wniosków o dofinasowanie projektu zatwierdzony przez IZ RPO WSL.	Korekta w wyniku uwagi MIR.
9.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 15	Ogłoszenie o konkursie podaje do publicznej wiadomości IZ RPO WSL 2014-2020 oraz właściwe IP RPO WSL 2014-2020, tj. w szczególności na swojej stronie internetowej (http://www.rpo.slaskie.pl/) oraz na stronach właściwych IP RPO WSL 2014-2020 (http://www.scp-slask.pl/, http://wupkatowice.praca.gov.pl/, http://www.subregion.pl/, http://www.subregioncentralny.pl/, strony internetowe liderów subregionu północnego i południowego), co najmniej	Ogłoszenie o konkursie podaje do publicznej wiadomości IZ RPO WSL oraz właściwe IP RPO WSL, tj. w szczególności na swojej stronie internetowej (http://www.rpo.slaskie.pl/) oraz na stronach właściwych IP RPO WSL (http://www.scp-slask.pl/, http://wupkatowice.praca.gov.pl/). W ramach naborów ZIT/RIT ogłoszenie jest dodatkowo zamieszczane informacyjnie na stronach IP ZIT/RIT RPO WSL (http://www.subregion.pl/, http://www.subregioncentralny.pl/, strony internetowe liderów subregionu północnego i południowego).Ogłoszenie jest zamieszczane co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektu.	Doprecyzowanie zapisu

		30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektu.		
10.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 15	Propozycje kryteriów zgodności ze Strategią ZIT/RIT są opracowywane przez właściwe IP ZIT RPO WSL 2014-2020.	Propozycje kryteriów zgodności ze Strategią ZIT/RIT są opracowywane we współpracy z IP ZIT/RIT RPO WSL.	Doprecyzowanie zapisu
11.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 16	IOK, w przypadku stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie projektu braków formalnych lub oczywistych omyłek wzywa Wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub poprawienia w nim oczywistej omyłki w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni. Uzupełnienie wniosku o dofinansowanie projektu lub poprawienie w nim oczywistej omyłki nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.	Brak zapisu	Usunięcie zapisu sprzecznego z zapisami Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-202
12.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 16	W przypadku EFS, gdzie zastosowano procedurę wyboru warunkowego z listy projektów zatwierdzonej uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego, decyzję podejmuje dyrektor właściwej IP RPO WSL 2014-2020.	Brak zapisu	Usunięcie zapisu sprzecznego z zapisami Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-202
13.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 16	Zgodnie z art. 46 ust. 4 ustawy wdrożeniowej w terminie 7 dni od dnia rozstrzygnięcia konkursu IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz portalu listę projektów wybranych do	W terminie 7 dni od dnia rozstrzygnięcia konkursu IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz portalu listę projektów wybranych do dofinansowania wyłącznie na podstawie spełnienia kryteriów wyboru projektów albo listę projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z	Korekta w wyniku uwagi MIR.

		dofinansowania wyłącznie na podstawie spełnienia kryteriów wyboru projektów albo listę projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinasowania.	wyróżnieniem projektów wybranych do dofinasowania.	
14.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 16	Brak zapisu	<u>Etap oceny strategicznej</u> IOK w Regulaminie Konkursu może zdecydować o przeprowadzeniu etapu oceny strategicznej w formie Panelu Ekspertów. Szczegółowe zasady dotyczące organizacji pracy Panelu Ekspertów opisano w Regulaminie KOP.	Dostosowanie zapisu do wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020
15.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 17	IZ RPO WSL 2014-2020 dopuszcza okresową aktualizację listy projektów zidentyfikowanych. Aktualizacja SZOOP w tym zakresie powinna następować nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, „o ile w tym okresie zostały zidentyfikowane nowe projekty". Wpis ten następuje najpóźniej w okresie 3 miesięcy od dnia zidentyfikowania projektu.	IZ RPO WSL dopuszcza okresową aktualizację listy projektów zidentyfikowanych. Wykaz projektów zidentyfikowanych może podlegać aktualizacji polegającej na usunięciu projektu z wykazu, dodaniu nowego projektu do wykazu lub zmianie informacji dotyczących wartości projektu lub zakładanych efektów projektu. Aktualizacja następuje najpóźniej w okresie 3 miesięcy od dnia zidentyfikowania projektu.	Dostosowanie zapisu do wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020
16.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 18	Ocena projektu pozakonkursowego następuje poprzez wezwanie Wnioskodawcy do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, w wyznaczonym przez IZ RPO WSL 2014-2020 terminie.	Ocena projektu pozakonkursowego następuje po wezwaniu i złożeniu wniosku o dofinansowanie projektu, w wyznaczonym przez IZ RPO WSL 2014-2020 terminie.	Korekta w wyniku uwagi MIR.
17.	I.3 Opis procedury	Oceny formalnej dokonuje co najmniej	W zakresie wsparcia ze środków EFRR oceny formalnej	W zakresie wsparcia ze

	wyboru projektów Str. 18	dwóch członków KOP w oparciu o listę sprawdzającą.	dokonuje co najmniej dwóch członków KOP w oparciu o kartę oceny formalnej, natomiast w zakresie wsparcia ze środków EFS oceny formalnej dokonuje pracownik IZ RPO WSL/IP RPO WSL w oparciu o kartę oceny formalnej.	środków EFS dostosowanie do aktualnych zapisów Regulaminu oceny projektów współfinansowanych ze środków EFS w ramach RPO WSL 2014-2020
18.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 18	Ocena projektów dokonywana jest przez IZ RPO WSL 2014-2020 bądź właściwą IP RPO WSL 2014-2020 na podstawie formalnych oraz merytorycznych kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych przez KM RPO WSL 2014-2020. Jest ona przeprowadzana w formie niezależnej oceny dokonywanej przez KOP.	Ocena merytoryczna projektów dokonywana jest przez IZ RPO WSL bądź właściwą IP RPO WSL na podstawie merytorycznych kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych przez KM RPO WSL 2014-2020. W zakresie wsparcia ze środków EFRR jest ona przeprowadzana w formie niezależnej oceny dokonywanej przez KOP, natomiast w zakresie wsparcia ze środków EFS oceny merytorycznej dokonuje pracownik IZ RPO WSL/IP RPO WSL lub zewnętrzny ekspert wpisany do Wykazu Kandydatów na ekspertów RPO WSL 2014-2020.	Doprecyzowanie zapisów
19.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 18	Projekt podlega ocenie pod kątem kryteriów zatwierdzonych przez KM RPO WSL 2014-2020 oraz uzyskania wymaganej liczby punktów.	Projekt podlega ocenie pod kątem kryteriów zatwierdzonych przez KM RPO WSL 2014-2020 oraz uzyskania wymaganej liczby punktów (o ile przewidziano kryteria punktowe).	Doprecyzowanie zapisów
20.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 19	Jeżeli projekt został oceniony negatywnie w rozumieniu art. 53 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, IOK poucza wnioskodawcę o prawie wniesienia protestu, na zasadach określonych w rozdziale 15 ustawy wdrożeniowej. Procedura	Jeżeli projekt został oceniony negatywnie w rozumieniu art. 53 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, IOK poucza wnioskodawcę o prawie wniesienia protestu, na zasadach określonych w rozdziale 15 ustawy wdrożeniowej. Procedura odwoławcza odnosi się do oceny formalnej i oceny merytorycznej trybu konkursowego.	Doprecyzowanie zapisu

		odwoławcza odnosi się do właściwej oceny formalnej i właściwej oceny merytorycznej trybu konkursowego.		
21.	I.3 Opis procedury wyboru projektów Str. 20	Po zakończeniu procesu wyboru projektu do dofinansowania oraz rozpatrzeniu protestu przez IZ RPO WSL 2014-2020, wszczynany jest proces przygotowywania i zawierania umów o dofinansowanie projektu z wnioskodawcą, zgodnie z właściwym regulaminem organizacyjnym danej jednostki, wskazanym w stosownych instrukcjach wykonawczych RPO WSL 2014-2020 dotyczących podpisywania umów.	Po zakończeniu procesu wyboru projektu do dofinansowania wszczynany jest proces przygotowywania i zawierania umów o dofinansowanie projektu z wnioskodawcą, zgodnie z właściwym regulaminem organizacyjnym danej jednostki, wskazanym w stosownych instrukcjach wykonawczych RPO WSL 2014-2020 dotyczących podpisywania umów.	Dostosowanie do zapisów ustawy wdrożeniowej
22.	II.1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach 4. Lista wskaźników produktu Str. 30	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie Liczba wspartych laboratoriów badawczych Liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie badań i rozwoju	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (obligatoryjny) Liczba wspartych laboratoriów badawczych Liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie badań i rozwoju Liczba realizowanych prac B+R Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R Liczba realizowanych projektów B+R	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020

		Liczba realizowanych prac B+R Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R Liczba realizowanych projektów B+R Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	
23.	II.1.3 Profesjonalizacja IOB Pkt. 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia Str. 40	Projekty realizowane w ramach typu 3 stanowią uzupełnienie działań dotyczących monitorowania inteligentnych specjalizacji prowadzonych w ramach Pomocy Technicznej RPO WSL 2014-2020.	Projekty realizowane w ramach typu 3 stanowią uzupełnienie działań w ramach XIII Osi Pomoc Techniczna RPO WSL 2014-2020, co oznacza, iż w ramach 1.3 nie przewiduje się wsparcia działań z zakresu monitoringu i ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 oraz finasowania pracy ciał doradczych takich jak Komitet Sterujący RIS, Śląska Rada Innowacji, Rada Programowa Sieci Obserwatoriów	Korekta w wyniku uwagi MIR.
24.	II.3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	przyjmowanie protestów str. 52	wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego		
25.	II.3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP Pkt. 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia Str. 54	Brak zapisu	Pełne wykorzystanie terenów inwestycyjnych oznacza osiągnięcie przez beneficjenta minimum 80% wskaźników rezultatu lub wykorzystanie minimum 80% powierzchni terenów inwestycyjnych w projektach wspartych ze środków RPO WSL 2007-2013.	Doprecyzowanie zapisu
26.	II.3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP Pkt. 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia Str. 55	Brak zapisu.	Wsparcie infrastrukturalne inkubatorów przedsiębiorczości i akademickich inkubatorów przedsiębiorczości możliwe będzie tylko po spełnieniu następujących warunków: – działalność IOB wpisuje się w krajową lub regionalną strategię inteligentnej specjalizacji, – IOB dysponuje strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia, – przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych, – przedsięwzięcie nie powiela dostępnej infrastruktury IOB o podobnym profilu, chyba, że limit dostępnej oferty został wyczerpany, – w realizacji przez IOB specjalistycznych usług zapotrzebowanych przez konkretnych przedsiębiorców	Korekta w wyniku uwagi MIR.

			wykorzystują dostępne standardy świadczenia usług wypracowanych na poziomie krajowym /europejskim/ międzynarodowym, IOB dążyć będą do prowadzenia działalności na zasadach rynkowych, w oparciu o otwartą konkurencję.	
27.	II.3.2 Innowacje w MŚP pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 59	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M Liczba wdrożonych wyników prac B+R Liczba wprowadzonych innowacji	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (obligatoryjny) Liczba wdrożonych wyników prac B+R Liczba wprowadzonych innowacji	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
28.	II.3.2 Innowacje w MŚP pkt. 4. Lista wskaźników produktu str. 59	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (obligatoryjny) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (obligatoryjny) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
29.	II.3.3 Technologie informacyjno-	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów

	komunikacyjne w działalności gospodarczej pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 64			Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
30.	II.3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej pkt. 4 Lista wskaźników produktów Str. 64	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (obligatoryjny) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
31.	II.3.4 Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 69	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
32.	II.3.4	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe	Dostosowanie do

	Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości pkt. 4. Lista wskaźników produktu str. 69	wsparcie finansowe inne niż dotacje Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)	inne niż dotacje (obligatoryjny) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (obligatoryjny)	aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
33.	II.4.1 Odnawialne źródła energii pkt. 4 Lista wskaźników produktów str. 73	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE(obligatoryjny) Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (obligatoryjny) Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (obligatoryjny) Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (obligatoryjny) Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (obligatoryjny)	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (obligatoryjny) Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE(obligatoryjny) Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (obligatoryjny) Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (obligatoryjny) Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (obligatoryjny) Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji (obligatoryjny) Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji (obligatoryjny) Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w	Usunięto powtarzające się wskaźniki

		Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji (obligatoryjny) Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji (obligatoryjny) Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (obligatoryjny) Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych (obligatoryjny)	warunkach wysokosprawnej kogeneracji Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (obligatoryjny) Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych (obligatoryjny)	
34.	II.4.1 Odnawialne źródła energii Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty:	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 76	Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Prezydent Miasta Bielska-Białej, Prezydent Miasta Częstochowy: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego		
35.	II.4.1 Odnawialne źródła energii pkt. 14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów str. 76	Brak wsparcia dla instalacji do wytwarzania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej/ przesyłowej o mocy zainstalowanej: - en. wodna (powyżej 5 MWe), - en. wiatru (powyżej 5 MWe), - en. słoneczna (powyżej 2 MWe/MWth), - en. geotermalna (powyżej 2 MWth), - en. biogazu (powyżej 1 MWe), - en. biomasy (powyżej 5 MWth/MWe) W przypadku kogeneracji – projekty, których moc zainstalowana energii	Brak wsparcia dla instalacji do wytwarzania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej/ przesyłowej o mocy zainstalowanej: - en. wodna (powyżej 5 MWe), - en. wiatru (powyżej 5 MWe), - en. słoneczna (powyżej 2 MWe/MWht), - en. geotermalna (powyżej 2 MWht), - en. biogazu (powyżej 1 MWe), - en. biomasy (powyżej 5 MWht/MWe) W przypadku kogeneracji – projekty, których moc zainstalowana energii elektrycznej wynosi powyżej 1 MW.	Poprawiona została literówka dotycząca jednostek miary

		elektrycznej wynosi powyżej 1 MW.		
36.	II.4.1 Odnawialne źródła energii pkt. 14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów str. 76	Brak zapisu.	Brak wsparcia dla projektów dotyczących współspalania biomasy.	Uspójnienie zapisów z RPO WSL
37.	II.4.1 Odnawialne źródła energii pkt. 14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów str. 76	Brak zapisu.	Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej (znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły) nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach.	Uspójnienie zapisów z RPO WSL
38.	II.4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów str. 87-88	unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego		
39.	II.4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej pkt. 14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów str. 88-89	Brak wsparcia dla: 1. Projektów dotyczących budynków publicznych dla organów władzy publicznej, w tym państwowych jednostek budżetowych i administracji rządowej oraz podległych jej organów i jednostek organizacyjnych, państwowych osób prawnych, a także podmiotów będących dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE wymienione w ramach Strategii ZIT miast wojewódzkich i poza Strategiami ZIT miast wojewódzkich. 2. Projektów dotyczących wielorodzinnych budynków mieszkaniowych – inwestycje realizowane przez spółdzielnie mieszkaniowe znajdujące się na terenie miast wojewódzkich i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie – Strategie ZIT miast wojewódzkich. 3. Projektów z zakresu głębokiej	**Realizacja projektów dotyczących budynków publicznych**: - brak wsparcia dla budynków innych niż te, których właścicielem jest JST, lub tych, które są przeznaczone dla organów JST oraz ich jednostek organizacyjnych, a także projekty realizowane w wyżej wskazanych budynkach przez podmioty będące dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE. **Realizacja projektów dotyczących wielorodzinnych budynków mieszkaniowych na terenie Subregionu Centralnego**: – brak wsparcia dla inwestycji realizowanych przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe znajdujące się na terenie Subregionu Centralnego i realizujących projekty w ramach Strategii ZIT oraz stanowiących część projektu kompleksowej likwidacji niskiej emisji na terenie subregionu centralnego (projekt ten jest przewidziany do realizacji w ramach POIiŚ, działanie 1.7); – wsparcie dla inwestycji realizowanych przez inne podmioty (niż spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe), znajdujące się na terenie Subregionu Centralnego, w tym również w ramach Strategii ZIT, oraz inwestycje realizowane przez wszystkie podmioty (w tym spółdzielnie i wspólnoty	Uspójnienie z zapisami Szczegółowego opisu osi priorytetowych POIiŚ, mając na uwadze właściwe zapisy zawarte w Strategii ZIT Subregionu Centralnego

		modernizacji energetycznej zwiększających efektywność energetyczną (obliczaną dla energii końcowej) poniżej 25% (dotyczy 1. typu projektu). Projektów z zakresu montażu indywidualnego źródła ciepła zasilanego gazem lub biomasą o redukcji CO2 poniżej 30% (dotyczy 2. typu projektu, za wyjątkiem przyłączania do sieci cieplnej lub ogrzewania elektrycznego).	mieszkaniowe) poza Strategią ZIT lub realizujących inwestycje niestanowiące części projektu kompleksowej likwidacji niskiej emisji na terenie subregionu centralnego (projekt ten jest przewidziany do realizacji w ramach POIiŚ, działanie 1.7). Brak wsparcia dla: 1. Projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej zwiększających efektywność energetyczną (obliczaną dla energii końcowej) poniżej 25% (dotyczy 1. typu projektu). 2. Projektów z zakresu montażu indywidualnego źródła ciepła zasilanego gazem lub biomasą o redukcji CO2 poniżej 30% (dotyczy 2. typu projektu, za wyjątkiem przyłączania do sieci cieplnej lub ogrzewania elektrycznego).	
40.	II.4.3, Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej, pkt 26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych Str. 91	Nie dotyczy	Zakres zastosowania instrumentów finansowych w działaniu 4.3 zostanie dookreślony na podstawie wyników oceny ex ante, zgodnie ze wskazaniem w art. 37 rozporządzenia 1303/2013.	Z uwagi na konieczność przeprowadzenia oceny ex ante zastosowania instrumentów finansowych w ramach działania 4.3 (badanie w trakcie) nie ma możliwości doprecyzowania informacji na tym etapie.
41.	II.4.3, Efektywność energetyczna i	Nie dotyczy	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz ważniejsze warunki zostaną określone na podstawie wyników oceny ex	j.w.

	odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej, pkt 27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania Str. 91		ante, zgodnie ze wskazaniem w art. 37 rozporządzenia 1303/2013.	
42.	II.4.3, Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej, pkt 28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych Str. 91	Nie dotyczy	Katalog ostatecznych odbiorców zostanie dookreślony na podstawie wyników oceny ex ante, zgodnie ze wskazaniem w art. 37 rozporządzenia 1303/2013.	j.w.
43.	II.4.3, Efektywność energetyczna i odnawialne źródła	Dla każdego typu projektu w ramach działania 4.3 konieczne jest opracowanie audytu ex ante i ex post (sporządzony w	Dla każdego typu projektu w ramach działania 4.3 konieczne jest opracowanie audytu przedrealizacyjnego oraz dokumentu potwierdzającego wykonanie zakresu działań	Doprecyzowanie zapisów.

	energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej, pkt 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia Str. 92	momencie uzyskania docelowej wartości wskaźników rezultatu).	określonych w tym audycie (np. protokół odbioru, audyt porealizacyjny).	
44.	II.4.4 Wysokosprawna kogeneracja pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 93	Na poziomie SZOOP w ramach działania 4.4 nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego.	W ramach działania nie planuje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego	Ujednolicenie zapisów
45.	II.4.4 Wysokosprawna kogeneracja pkt. 4. Lista wskaźników produktu str. 93	Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych	Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych (obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
46.	II. 4.5, Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie,	*Dotyczy: Podziałania 4.5.1 i 4.5.2* Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej	Brak zapisu	Usunięcie wskaźnika ze względu na to, że podziałania 4.5.1 i 4.5.2 nie wspierają działań

	pkt 3 Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 98			prowadzących do generowania przewozów pasażerskich na przebudowanych i nowych liniach komunikacji. Celem podziałań nie jest również tworzenie nowych linii komunikacyjnych. Wskaźnik nie możliwy do wykazania dla beneficjentów
47.	II. 4.5, Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie, pkt 3 Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 98	*Dotyczy: Podziałania 4.5.3* Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej	Zmiana wynika z przesunięcia w WLWK wskaźnika Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych z wskaźników rezultatu bezpośredniego do wskaźników produktu. Dodanie wskaźnika ze względu na to, że w ramach podziałania 4.5.3 istnieje możliwość budowy nowych linii tramwajowych.

48.	II. 4.5, Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie, pkt 4 Lista wskaźników produktu Str. 98	*Dotyczy: Podziałania 4.5.1, 4.5.2 i 4.5.3* Brak wskaźnika	Dotyczy: Poddziałania *4.5.1, 4.5.2 i 4.5.3* Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych Dotyczy: Poddziałania *4.5.3* Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (obligatoryjny)	Dodanie wskaźnika ze względu na to, że budowa/przebudowa centrów przesiadkowych będzie swoim zakresem obejmowała również linie tramwajowe jako element integracji środków transportu
49.	II.4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie pkt. 4. Lista wskaźników produktu Poddziałanie 4.5.1 (typy projektów 1-3) Poddziałanie 4.5.2 (typy projektów 1-3) Str. 99	*Brak zapisu*	Dotyczy: Poddziałania *4.5.1, 4.5.2* Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra (obligatoryjny)	Dodanie wskaźnika ze względu na to, że budowa/przebudowa centrów przesiadkowych będzie swoim zakresem obejmowała również linie tramwajowe jako element integracji środków transportu

50.	II.4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 102	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP ZIT RPO WSL na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej
51.	II. 4.5, Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie pkt 14 Limity i ograniczenia w realizacji projektów Str. 103	*Dotyczy: Podziałania 4.5.1, 4.5.2* Maksymalny poziom wydatków na infrastrukturę drogową nie może przekroczyć 20% całkowitych wydatków projektu.	Maksymalny poziom wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na infrastrukturę drogową nie może przekroczyć 20% wartości całkowitej wydatków kwalifikowalnych projektu.	Doprecyzowanie zapisów

52.	II. 4.5, Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie pkt 19 Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna) str. 103-104	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w ramach ogłoszenia o naborze.	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1370/2007 z dnia 23 października 2007r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE 2007 L 315/1). b) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. 2015 poz. 1208). c) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. 2015 poz. 488).	Doprecyzowanie zapisów dotyczących podstawy prawnej pomocy publicznej
53.	II. 4.5, Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie pkt 29. Opis działania i Dodatkowe	W przypadku budowy buspasów, będących elementem kwalifikowalnym projektu ww. ograniczenie kwotowe nie obowiązuje. Budowa buspasów kwalifikuje się do wsparcia jedynie w ramach szerszego zakresu projektu.	W przypadku budowy buspasów, będących elementem kwalifikowalnym projektu ww. ograniczenie procentowe nie obowiązuje. Przebudowa istniejącego układu ulicznego wynikającego z budowy buspasów jest kwalifikowalna do wsparcia w pełnym zakresie wyłącznie w przypadku ograniczenia ruchu samochodowego w centrum miasta (np.	Doprecyzowanie zapisów

	wyjaśnienia str. 107	Przebudowa istniejącego układu ulicznego wynikającego z budowy buspasów jest kwalifikowalna do wsparcia wyłącznie w przypadku ograniczenia ruchu samochodowego w centrum miasta (np. budowa buspasów kosztem ograniczenia ilości/szerokości pasów przeznaczonych dla ruchu osobowego/ciężarowego).	budowa buspasów kosztem ograniczenia ilości/szerokości pasów przeznaczonych dla ruchu osobowego/ciężarowego). Natomiast przebudowa/ budowa zewnętrznego pasa ruchu ze względu na wprowadzenie buspasa (nie wpływającego na ograniczenie ruchu samochodowego w centrum miasta) kwalifikuje się do wsparcia jedynie w zakresie niezbędnym do właściwej przebudowy drogi (np. krawężniki, studzienki, itd.) – nie jest natomiast możliwa przebudowa na całej szerokości drogi, gdyż nie jest to wymagane z uwagi na zasady sztuki budowlanej.	
54.	II.5.1 Gospodarka wodno-ściekowa, pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego Str. 109	• Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (obligatoryjny) • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (obligatoryjny) • Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu	Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
55.	II.5.1 Gospodarka wodno-ściekowa, pkt. 4. Lista wskaźników produktu Str. 109	Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw	• Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (obligatoryjny) • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020

56.	II.5.1 Gospodarka wodno-ściekowa, Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 110-111	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP ZIT RPO WSL na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej
57.	II.5.1 Gospodarka wodno-ściekowa, pkt. 14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów Str. 111	W ramach wszystkich typów projektów możliwe będzie wsparcie dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze aglomeracji w rozumieniu ustawy Prawo wodne o wielkości od 2 000 RLM do 10 000 RLM. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie KPOŚK wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Masterplanem dla wdrażania dyrektywy ściekowej, zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach.	W obszarze gospodarki ściekowej możliwe będzie wsparcie dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze aglomeracji w rozumieniu ustawy Prawo wodne o wielkości od 2 000 RLM do 10 000 RLM. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie KPOŚK wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Masterplanem dla wdrażania dyrektywy ściekowej, zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach.	Brak konieczności ujmowania autonomicznych projektów z zakresu gospodarki wodnej w Masterplanie – dokumencie zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach (interpretacja MiIR wyrażona pismem z dnia

				1 czerwca br., znak DSK-IX-861(5)-7-PIM/15, NK 145518/15). Konieczność wynikania inwestycji z Masterplanu dotyczyć będzie typów projektów 1, 2 oraz 3.
58.	II.5.1 Gospodarka wodno-ściekowa, pkt. 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia Str. 113	Wsparciem będą objęte przedsięwzięcia realizowane na obszarze aglomeracji w rozumieniu ustawy Prawo wodne o wielkości od 2 000 RLM do 10 000 RLM. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie KPOŚK wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Masterplanem dla wdrażania dyrektywy ściekowej, zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. Powyższa zasada będzie obligatoryjna dla wszystkich typów projektu.	Dla projektów z zakresu gospodarki ściekowej wsparciem będą objęte przedsięwzięcia realizowane na obszarze aglomeracji w rozumieniu ustawy Prawo wodne o wielkości od 2 000 RLM do 10 000 RLM. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie KPOŚK wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Masterplanem dla wdrażania dyrektywy ściekowej, zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach.	Jw.
59.	II.5.2 Gospodarka odpadami, pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 114	• Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (obligatoryjny) • Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów • Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych • Liczba osób objętych selektywnym	• Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów • Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych • Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów • Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020

		zbieraniem odpadów • Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów		
60.	II.5.2 Gospodarka odpadami, pkt. 4. Lista wskaźników produktu str. 114	• Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw • Liczba kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z gospodarką odpadami	• Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw • Liczba kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z gospodarką odpadami • Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
61.	II.5.2 Gospodarka odpadami, Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 115	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej
62.	II.5.2 Gospodarka odpadami,	Wparcie inwestycji w ramach przedmiotowego działania ze środków	Wparcie inwestycji z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze środków Regionalnego Programu	Ujednolicenie zapisów SZOOP względem

	pkt. 14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów str. 115	Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 będzie możliwe w przypadku, gdy przedsięwzięcia te wynikać będą z Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami i planu inwestycyjnego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, zatwierdzonego przez ministra właściwego ds. środowiska, i stanowiącego uzupełnienie WPGO	Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 będzie możliwe w przypadku, gdy przedsięwzięcia te wynikać będą z Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami i planu inwestycyjnego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, zatwierdzonego przez ministra właściwego ds. środowiska, i stanowiącego uzupełnienie WPGO	zapisów RPO WSL na lata 2014 – 2020. Konieczność wynikania inwestycji z WPGO oraz planu inwestycyjnego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi ma zastosowanie w odniesieniu do 1. typu projektu.
63.	II.5.2 Gospodarka odpadami, Pkt. 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia Str. 117	Wparcie inwestycji w ramach przedmiotowego działania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 będzie możliwe w przypadku, gdy przedsięwzięcia te wynikać będą z Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami i planu inwestycyjnego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, zatwierdzonego przez ministra właściwego ds. środowiska, i stanowiącego uzupełnienie WPGO	Wparcie inwestycji z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 będzie możliwe w przypadku, gdy przedsięwzięcia te wynikać będą z Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami i planu inwestycyjnego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, zatwierdzonego przez ministra właściwego ds. środowiska, i stanowiącego uzupełnienie WPGO	Jw.
64.	II.5.3 Dziedzictwo kulturowe pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (obligatoryjny)	W ramach działania nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów

	str. 119			operacyjnych na lata 2014-2020
65.	II.5.3 Dziedzictwo kulturowe pkt. 4 Lista wskaźników produktu str. 119	• Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (obligatoryjny) • Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (obligatoryjny) Liczba instytucji kultury objętych wsparciem Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
66.	II.5.4 Ochrona różnorodności biologicznej pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 124	• Powierzchnia siedlisk wspieranych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony (obligatoryjny) • Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych • Powierzchnia obszarów/ siedlisk, dla których zatrzymano proces utraty bioróżnorodności biologicznej lub odtworzono i wzbogacono zasoby przyrody • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	• Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych • Powierzchnia obszarów/ siedlisk, dla których zatrzymano proces utraty bioróżnorodności biologicznej lub odtworzono i wzbogacono zasoby przyrody	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
67.	II.5.4 Ochrona	• Liczba wspartych form ochrony	• Liczba wspartych form ochrony przyrody	Dostosowanie do

	różnorodności biologicznej pkt. 4 Lista wskaźników produktu str. 124-125	przyrody (obligatoryjny) • Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów (obligatoryjny) • Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem (obligatoryjny) • Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem • Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia • Długość utworzonych szlaków turystycznych • Długość odnowionych szlaków turystycznych • Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych • Liczba przeprowadzonych kampanii reklamowych promujących walory turystyczne • Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną	(obligatoryjny) • Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów (obligatoryjny) • Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem (obligatoryjny) • Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem • Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia • Długość utworzonych szlaków turystycznych • Długość odnowionych szlaków turystycznych • Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych • Liczba przeprowadzonych kampanii reklamowych promujących walory turystyczne • Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne • Powierzchnia siedlisk wspieranych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony (obligatoryjny)	aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020

68.	II.5.4 Ochrona różnorodności biologicznej Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 126	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej
69.	II.5.5 Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 130	• Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (obligatoryjny) • Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów (obligatoryjny) • Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi	Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
70.	II.5.5 Wzmocnienie potencjału służb	• Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do	• Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania	Dostosowanie do aktualnych zapisów

	ratowniczych pkt. 4 Lista wskaźników produktu str. 130	prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof (obligatoryjny) • Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia • Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	skutków katastrof (obligatoryjny) • Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia • Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof • Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (obligatoryjny) • Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów (obligatoryjny)	Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
71.	II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, Pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego, Poddziałanie 7.1.4 Str. 144	1. Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	Usunięcie wskaźnika z Poddziałania 7.1.4 i przesunięcie jego wartości (122 osoby) do Poddziałania 7.1.3. Bezpośrednim powodem zmian jest skrócenie okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy), skrócenie okresu rekrutacji oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście grupy docelowej.
72.	II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,	1. Liczba osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	Liczba osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	Usunięcie wskaźników oraz ich kompleksowe przesunięcie do

	Pkt. 4. Lista wskaźników produktu, Poddziałanie 7.1.4 Str. 144	2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie 3. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie 4. Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie 5. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie 6. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie		analogicznych wskaźników Poddziałania 7.1.3. Zmiany w ramach Poddziałania 7.1.4 wynikają ze skrócenia okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy) oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście rekrutacji grupy docelowej.
73.	II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, Pkt. 7 Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia, Poddziałanie 7.1.1, 7.1.2, 7.1.2 Str. 148	1. Osoby powyżej 29 roku życia: a. bezrobotne; b. nieaktywne zawodowo zwłaszcza te należące co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup: – osoby powyżej 50 roku życia; – kobiety; – osoby niepełnosprawne; – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach. 2. Pracodawcy i przedsiębiorcy.	Osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin): a. bezrobotne; b. nieaktywne zawodowo zwłaszcza te należące co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup: – osoby powyżej 50 roku życia; – kobiety; – osoby z niepełnosprawnościami; – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach. 1. Pracodawcy i przedsiębiorcy.	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020

74.	II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, Pkt. 7 Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia, Poddziałanie 7.1.4 Str. 148	1. Osoby powyżej 29 roku życia: a. bezrobotne; b. nieaktywne zawodowo zwłaszcza te należące co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup: – osoby powyżej 50 roku życia; – kobiety; – osoby niepełnosprawne – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach. 2. Pracodawcy i przedsiębiorcy.	Osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin): a. bezrobotne; b. nieaktywne zawodowo zwłaszcza te należące co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup: – osoby powyżej 50 roku życia; – kobiety; – osoby z niepełnosprawnościami; – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach. 1. Pracodawcy i przedsiębiorcy.	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
75.	II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę projektów oraz przyjmowanie protestów str. 148	Protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

76.	II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, Pkt. 23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) Str. 151	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN.	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN, o ile Instytucja Pośrednicząca nie wskaże inaczej w Regulaminie konkursu.	Uelastycznienie zapisów SZOOP w celu wykluczenia niezgodności z brzmieniem szczegółowych kryteriów wyboru projektów.
77.	II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, Pkt. 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 151	Osoby bezrobotne należy definiować na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej. Zgodnie z tą definicją bezrobotnym jest osoba pozostająca bez pracy, gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukująca zatrudnienia. Definicja uwzględnia również osoby zarejestrowane jako bezrobotne, zgodnie z krajowymi definicjami, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech powyższych kryteriów.	Osoby bezrobotne należy definiować na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej. Zgodnie z tą definicją bezrobotnym jest osoba pozostająca bez pracy, gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukująca zatrudnienia. Definicja uwzględnia również osoby zarejestrowane jako bezrobotne, zgodnie z krajowymi przepisami, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech powyższych kryteriów.	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
78.	II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, Pkt. 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 152	Brak zapisu	*Wskazane w grupie docelowej osoby z niepełnosprawnościami* należy definiować w rozumieniu osób z niepełnosprawnościami zgodnie z definicją zawartą w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.*	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
79.	II.7.2 Poprawa	1. Osoby powyżej 29 roku życia,	1. Osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin),	Dostosowanie do

	zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia, Pkt. 7 Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia, Str. 154	bezrobotne, dla których został ustalony I (tzw. bezrobotni aktywni) lub II profil pomocy (tzw. wymagający wsparcia) w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 149) należące co najmniej do jednej z poniższych grup: – osoby powyżej 50 roku życia; – kobiety; – osoby niepełnosprawne; – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach.	bezrobotne, dla których został ustalony I (tzw. bezrobotni aktywni) lub II profil pomocy (tzw. wymagający wsparcia) w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 149) należące co najmniej do jednej z poniższych grup: – osoby powyżej 50 roku życia; – kobiety; – osoby z niepełnosprawnościami; – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach.	aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
80.	II.7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia, pkt. 19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna) str .155	Rozporządzenie MPiPS z 23.04.2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2012, poz. 457 z późn. zm.) Rozporządzenie MPiPS z 24.06.2014r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23.04.2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2012, poz. 457 z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24.06.2014r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. z 2014, poz. 864)	Nazwa dostosowana do spisu skrótów

		U. z 2014, poz. 864)		
81.	II.7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia, Pkt. 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 157	Brak zapisu	*Wskazane w grupie docelowej osoby z niepełnosprawnościami* należy definiować w rozumieniu osób z niepełnosprawnościami zgodnie z definicją zawartą w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.*	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
82.	II.7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, Pkt. 7 Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia, Str. 158	Osoby po 29 roku życia, planujące rozpocząć działalność gospodarczą tj. osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo, zwłaszcza te należące co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup: – osoby powyżej 50 roku życia; – kobiety; – osoby niepełnosprawne – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach.	Osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin),, planujące rozpocząć działalność gospodarczą tj. osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo, zwłaszcza te należące co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup: – osoby powyżej 50 roku życia; – kobiety; – osoby z niepełnosprawnościami; – osoby długotrwale bezrobotne;+ – osoby o niskich kwalifikacjach.	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
83.	II.7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej,	Protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	pkt. 13 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę projektów oraz przyjmowanie protestów str. 159-160			
84.	II.7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, Pkt. 23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) Str. 162	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN.	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN, o ile Instytucja Pośrednicząca nie wskaże inaczej w Regulaminie konkursu.	Uelastycznienie zapisów SZOOP w celu wykluczenia niezgodności z brzmieniem szczegółowych kryteriów wyboru projektów.
85.	II.7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, Pkt. 29. Dodatkowe	Osoby bezrobotne należy definiować na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej. Zgodnie z tą definicją bezrobotnym jest osoba pozostająca bez pracy, gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukująca zatrudnienia. Definicja uwzględnia również osoby	Osoby bezrobotne należy definiować na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej. Zgodnie z tą definicją bezrobotnym jest osoba pozostająca bez pracy, gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukująca zatrudnienia. Definicja uwzględnia również osoby zarejestrowane jako bezrobotne, zgodnie z krajowymi przepisami, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech powyższych kryteriów.	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze

	wyjaśnienia Str. 163	zarejestrowane jako bezrobotne, zgodnie z krajowymi definicjami, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech powyższych kryteriów.		rynku pracy na lata 2014-2020
86.	II.7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, Pkt. 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 163	Brak zapisu	*Wskazane w grupie docelowej osoby z niepełnosprawnościami* należy definiować w rozumieniu osób z niepełnosprawnościami zgodnie z definicją zawartą w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.*	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
87.	II.7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu), pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę projektów oraz przyjmowanie	Protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	protestów str. 166-167			
88.	II.7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu), Pkt. 23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) Str. 168	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN.	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN, o ile Instytucja Pośrednicząca nie wskaże inaczej w Regulaminie konkursu.	Uelastycznienie zapisów SZOOP w celu wykluczenia niezgodności z brzmieniem szczegółowych kryteriów wyboru projektów.
89.	II.8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego, Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 178	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego. W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

90.	II.8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego, Pkt. 23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) Str. 180	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN. Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN, o ile Instytucja Pośrednicząca nie wskaże inaczej w Regulaminie konkursu. Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Zmieniono zapisy w zakresie minimalnej wartości projektu. Zgodnie z RPO WSL 2014-2020
91.	II.8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego, pkt. 29 Dodatkowe wyjaśnienia str. 181	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 8.1 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.*	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 8.1 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020* w zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 uchwalonym przez Zarząd Województwa Śląskiego i zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 grudnia 2014 r.	Zmiana wynika z wejścia w życie zaktualizowanych Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
92.	II.8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego, pkt. 29 Dodatkowe wyjaśnienia str. 181-182	4. Koszty ponoszone na wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania podmiotów opieki nad dzieckiem do lat 3 są to przede wszystkim koszty wskazane w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.* 5. Beneficjent będzie zobowiązany do	4. Koszty ponoszone na wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania podmiotów opieki nad dzieckiem do lat 3 są to przede wszystkim koszty wskazane w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020* w zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 uchwalonym przez Zarząd Województwa Śląskiego i zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia	Zmiana wynika z wejścia w życie zaktualizowanych Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata

		zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu. 6. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków lub klubów dziecięcych gwarantuje zwiększenie liczby miejsc opieki nadzorowanych przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast.	18 grudnia 2014 r. 5. Beneficjent będzie zobowiązany do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu. Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do świadczenia usług w ramach utworzonych w projekcie miejsc opieki. 6. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków lub klubów dziecięcych gwarantuje zwiększenie liczby miejsc opieki nadzorowanych przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast. 7. Finansowanie działalności nowoutworzonych miejsc opieki wynosi maksymalnie 24 miesiące. 8. Pokrycie kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi ze środków EFS trwa nie dłużej niż 12 m.	2014-2020
93.	II.8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	Protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów str. 185			
94.	II.8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników Pkt. 23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) Str. 187	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN. Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN, o ile Instytucja Pośrednicząca nie wskaże inaczej w Regulaminie konkursu. Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Uelastycznienie zapisów SZOOP w celu wykluczenia niezgodności z brzmieniem szczegółowych kryteriów wyboru projektów.
95.	II.8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	Pozostałe warunki realizacji projektów w ramach Działania zostaną uregulowane w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania*	Pozostałe warunki realizacji projektów w ramach Działania zostaną uregulowane w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020 w zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata*	Doprecyzowano zapis

	pkt. 29 Dodatkowe wyjaśnienia str. 188	*przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020,* które określają m.in.:	*2014-2020 uchwalonym przez Zarząd Województwa Śląskiego i zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 grudnia 2014 r., które* określają m.in.:	
96.	II.8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników pkt. 29 Dodatkowe wyjaśnienia str. 188-189	Podmiot realizujący wsparcie oraz jego Partner/Partnerzy (jeśli dotyczy) w ramach projektu zobowiąże/zobowiążą się do nie rejestrowania w Rejestrze Usług Rozwojowych (RUR) jako podmiot/podmioty świadczący/e usługi rozwojowe – w rozumieniu *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020.* Poziom dofinansowania pojedynczej usługi rozwojowej dla jednego uczestnika projektu nie przekracza kwoty oraz wartości procentowej wskazanej w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020*.	Poziom dofinansowania pojedynczej usługi rozwojowej dla jednego uczestnika projektu nie przekracza kwoty oraz wartości procentowej wskazanej w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020 w zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 uchwalonym przez Zarząd Województwa Śląskiego i zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 grudnia 2014 r.*	Dostosowanie do stanowiska Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju wyrażonego w piśmie z 27 lipca 2015 r. o sygnaturze DZF.I.8510.30.2015.PM.1
97.	II.8.3 Poprawa dostępu do	1. Opracowywanie i wdrażanie programów zdrowotnych dot.	1. Opracowywanie programów zdrowotnych dot. rehabilitacji leczniczej, ułatwiających powroty do pracy i	Dotyczy 1 typu projektu: Zmiana ma na celu

	profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy pkt. 5. Typy projektów str. 190	rehabilitacji leczniczej, ułatwiających powroty do pracy i utrzymanie zatrudnienia we współpracy z pracodawcami; 2. Wdrażanie programów zdrowotnych w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów m.in. jelita grubego, piersi, szyjki macicy; 3. Wdrażanie programów zdrowotnych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu; 4. Działania ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, z uwzględnieniem działań szkoleniowych; 5. Działania w zakresie przekwalifikowania osób starszych pracujących w trudnych warunkach, pozwalające im na zdobycie kwalifikacji do wykonywania prac, które będą uwzględniały ich umiejętności i stan zdrowia.	utrzymanie zatrudnienia we współpracy z pracodawcami; 2. Wdrażanie programów zdrowotnych dot. rehabilitacji leczniczej, ułatwiających powroty do pracy i utrzymanie zatrudnienia we współpracy z pracodawcami; 3. Wdrażanie programów zdrowotnych w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów m.in. jelita grubego, piersi, szyjki macicy; 4. Wdrażanie programów zdrowotnych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu; 5. Działania ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, z uwzględnieniem działań szkoleniowych; 6. Działania w zakresie przekwalifikowania osób starszych pracujących w trudnych warunkach, pozwalające im na zdobycie kwalifikacji do wykonywania prac, które będą uwzględniały ich umiejętności i stan zdrowia.	rozdzielenie wsparcia polegającego na opracowaniu i wdrożeniu programów zdrowotnych, co ułatwi organizację konkursu, oraz umożliwi rozdzielenie kompetencji pomiędzy opracowaniem a wdrożeniem programów zdrowotnych.
98.	II.8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego.	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 191	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego		
99.	II.9.1 Aktywna integracja pkt 5. Typy projektów Poddziałanie 9.1.3 Str. 199-200	1. Kompleksowe działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnych, społecznych, zawodowych) ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową; 2. Wsparcie reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów działających na rzecz	1. Kompleksowe działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnych, społecznych, zawodowych) ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową; 2. Wsparcie społeczno-zawodowe osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów reintegracyjnych, tj. w już funkcjonujących Centrach Integracji Społecznej, Klubach Integracji Społecznej, Zakładach Aktywności Zawodowej, Warsztatach Terapii Zajęciowej, w tym tworzenie miejsc pracy zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami; 3. Wsparcie dla tworzenia nowych podmiotów w ramach	Dotyczy 2 typu projektu: Zmiana mająca na celu rozdzielenie wsparcia kierowanego do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem za pomocą istniejących CIS, KIS, ZAZ, WTZ od wsparcia dla tworzenia nowych podmiotów reintegracyjnych. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji*

		aktywizacji społecznej i zawodowej, w szczególności w Centrum Integracji Społecznej, Klubie Integracji Społecznej, Zakładzie Aktywności Zawodowej, Warsztacie Terapii Zajęciowej, których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza, w tym tworzenie miejsc pracy w już funkcjonujących podmiotach jak i wspieranie tworzenia nowych podmiotów, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami; 3. Kompleksowe programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych; 4. Kompleksowe programy aktywizacji skierowane do osób usamodzielnianych, w tym: młodzieży z ośrodków wychowawczych i socjoterapii, mających na celu poprawę szans adaptacyjnych poprzez organizację dodatkowego wsparcia w zakresie umiejętności społecznych i zawodowych; 5. Programy na rzecz wzmacniania potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności uwzględniające specyfikę terytorium i zamieszkujących je społeczności z uwzględnieniem działań: a. opartych o samopomoc i	których prowadzona będzie aktywizacja społeczno - zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami, tj.: a. Centrum Integracji Społecznej, b. Klubu Integracji Społecznej, c. Zakładu Aktywności Zawodowej, d. Warsztatu Terapii Zajęciowej. 4.Kompleksowe programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych; 5.Kompleksowe programy aktywizacji skierowane do osób usamodzielnianych, w tym: młodzieży z ośrodków wychowawczych i socjoterapii, mających na celu poprawę szans adaptacyjnych poprzez organizację dodatkowego wsparcia w zakresie umiejętności społecznych i zawodowych; 6.Programy na rzecz wzmacniania potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności uwzględniające specyfikę terytorium i zamieszkujących je społeczności z uwzględnieniem działań: a. opartych o samopomoc i wolontariat, b. środowiskowych, c. prozatrudnieniowych, d. edukacyjnych. Działania kulturalne mogą być realizowane wyłącznie jako wsparcie uzupełniające. Typy projektów wskazane w pkt. 1 – 5 są realizowane w projektach ukierunkowanych na wsparcie indywidualne osób i grup zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem, tj.	*przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa… utworzenie ZAZ i WTZ ze środków EFS jest możliwe wyłącznie po przeprowadzeniu analizy potrzeb regionu.* Zrezygnowano z zapisu „których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza” - w przypadku podmiotów takich jak CIS, KIS, ZAZ i WTZ, których zadania są ustawowo określone nie jest zasadne dodawanie przedmiotowej informacji.

		wolontariat, b. środowiskowych, c. prozatrudnieniowych, d. edukacyjnych. Działania kulturalne mogą być realizowane wyłącznie jako wsparcie uzupełniające. Typy projektów wskazane w pkt. 1 – 4 są realizowane w projektach ukierunkowanych na wsparcie indywidualne osób i grup zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem, tj. realizujących cel szczegółowy „Wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Typy projektów wskazane w pkt 5 są realizowane w projektach ukierunkowanych na rzecz wzmacniania potencjału lokalnych społeczności, tj. realizujących cel szczegółowy „Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne”.	realizujących cel szczegółowy „Wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Typy projektów wskazane w pkt 5 są realizowane w projektach ukierunkowanych na rzecz wzmacniania potencjału lokalnych społeczności, tj. realizujących cel szczegółowy „Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne”.	
100.	II.9.1 Aktywna integracja pkt 5. Typy	1. Kompleksowe działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych	1. Kompleksowe działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji	Jw.

	projektów Poddziałanie 9.1.5 Poddziałanie 9.1.6 Str. 200-201	wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnych, społecznych, zawodowych, z uwzględnieniem realizacji PAI) ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową; 2. Wsparcie reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów działających na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej, w szczególności w Centrum Integracji Społecznej, Klubie Integracji Społecznej, Zakładzie Aktywności Zawodowej, Warsztacie Terapii Zajęciowej, których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza, w tym tworzenie miejsc pracy w już funkcjonujących podmiotach jak i wspieranie tworzenia nowych podmiotów, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami; 3. Kompleksowe programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych; Kompleksowe programy aktywizacji skierowane do osób usamodzielnianych, w tym: młodzieży z ośrodków	(edukacyjnych, społecznych, zawodowych, z uwzględnieniem realizacji PAI) ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową; 2. Wsparcie społeczno-zawodowe osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów reintegracyjnych, tj. w już funkcjonujących Centrach Integracji Społecznej, Klubach Integracji Społecznej, Zakładach Aktywności Zawodowej, Warsztatach Terapii Zajęciowej, w tym tworzenie miejsc pracy zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami; 3. Wsparcie dla tworzenia nowych podmiotów w ramach których prowadzona będzie aktywizacja społeczno - zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami, tj.: a. Centrum Integracji Społecznej, b. Klubu Integracji Społecznej, c. Zakładu Aktywności Zawodowej, d. Warsztatu Terapii Zajęciowej. 4. Kompleksowe programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych; 5. Kompleksowe programy aktywizacji skierowane do osób usamodzielnianych, w tym: młodzieży z ośrodków wychowawczych i socjoterapii, mających na celu poprawę szans adaptacyjnych poprzez organizację dodatkowego wsparcia w zakresie umiejętności społecznych i zawodowych.	

		wychowawczych i socjoterapii, mających na celu poprawę szans adaptacyjnych poprzez organizację dodatkowego wsparcia w zakresie umiejętności społecznych i zawodowych.		
101.	II.9.1 Aktywna integracja Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 203	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego. W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej
102.	II.9.1 Aktywna integracja pkt 29. Dodatkowe wyjaśnienia str. 207	Podejmowane w ramach Poddziałania 9.1.1, 9.1.2 oraz 9.1.3 przedsięwzięcia stanowią podstawę działań w obszarze społecznym kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania powinny stanowić istotny element przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach	• Osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach pracy, dla których został ustalony I lub II profil pomocy w Osi IX Włączenie społeczne mogą być odbiorcami wsparcia **wyłącznie** o charakterze społecznym. • Podczas przeprowadzanej rekrutacji Wnioskodawcy są zobowiązani do preferowania następujących uczestników do projektów: a. osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz z niepełnosprawnościami	Zgodnie z *Umową Partnerstwa* i *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…* doprecyzowano zakres wsparcia dla osób,

		opracowanych PR oraz wpisywać się w Strategie ZIT/RIT poszczególnych Subregionów. Powyższe założenie dotyczące PR/właściwej strategii ma zastosowanie także dla środków przeznaczonych na wsparcie OSI.	sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, b. osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego, rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek podanej przy definicji osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem w Słowniku terminologicznym, c. osób lub rodzin korzystających z PO PŻ, pod warunkiem że zakres wsparcia dla tych osób lub rodzin nie będzie powielał działań, które dana osoba lub rodzina otrzymała lub otrzymuje z PO PŻ w ramach działań towarzyszących, o których mowa w PO PŻ.	których ustalono I i II profil pomocy. Wskazano, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*, które osoby powinny być w pierwszej kolejności obejmowane wsparciem.
103.	II.9.1 Aktywna integracja pkt 29. Dodatkowe wyjaśnienia	Brak zapisów	• Wsparcie w ramach projektu musi odbywać się w oparciu o ścieżkę reintegracyjną (definicja została podana w Słowniku terminologicznym), stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, społeczności, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji. • Usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS uznawane są za kompleksową usługę aktywnej integracji, obejmującą aktywną integrację społeczną i zawodową. Podejmowane w ramach Działania 9.1 typy projektów służą	Wprowadzono zapisy wynikające z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*

			osiągnięciu tzw. efektywności społeczno-zatrudnieniowej (definicja została podana w Słowniku terminologicznym). Minimalne poziomy efektywności społeczno-zatrudnieniowej będą określane indywidualnie dla każdego z konkursów/nabór w ramach kryteriów wyboru projektów.	
104.	II.9.1 Aktywna integracja pkt 29. Dodatkowe wyjaśnienia str. 208	Brak zapisów	Wnioskodawca jest zobowiązany do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu podmiotów po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług. Wnioskodawca jest zobowiązany do posiadania strategii/planu finansowania podmiotu po zakończeniu finansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.	Wprowadzono zapisy wynikające z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*
105.	II.9.1 Aktywna integracja pkt 29. Dodatkowe wyjaśnienia str. 208	Brak zapisów	Turnusy rehabilitacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie są traktowane jako instrument aktywnej integracji. Kwota przeznaczona na turnus rehabilitacyjny aktywizowanej osoby z niepełnosprawnością może być jednak uznana za wkład własny do projektu.	Jw.
106.	II.9.1 Aktywna integracja pkt 29. Dodatkowe wyjaśnienia str. 208-209	Brak zapisów	Podejmowane w ramach Poddziałania 9.1.1, 9.1.2 oraz 9.1.3 przedsięwzięcia stanowią podstawę działań w obszarze społecznym kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania powinny stanowić istotny element przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach	Doprecyzowano zapisy wynikające z RPO WSL 2014-2020 dotyczące projektów ZIT/RIT.

			opracowanych PR oraz wpisywać się w Strategie ZIT/RIT poszczególnych Subregionów. Powyższe założenie dotyczące PR/właściwej strategii ma zastosowanie także dla środków przeznaczonych na wsparcie OSI. Wsparcie w ramach ZAZ odbywa się poprzez: a. zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ, z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji; okres zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w ZAZ po zakończeniu realizacji projektu jest co najmniej równy okresowi zatrudnienia w ramach projektu; okres może być krótszy, wyłącznie, o ile osoba z niepełnosprawnością podejmie w tym okresie zatrudnienie poza ZAZ; b. wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie osób zatrudnionych w ZAZ do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ: na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej; zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami istnieje możliwość wsparcia dla osób zatrudnionych w ZAZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienie, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia. Wsparcie w ramach WTZ odbywa się poprzez: a. wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących WTZ;	Wprowadzono zapisy wynikające z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*

			b. wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji obowiązkowo ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej; zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami istnieje możliwość wsparcia uczestników WTZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia, umożliwia także realizację praktyk lub staży dla uczestników WTZ.	
107.	II.9.1 Aktywna integracja pkt 29. Dodatkowe wyjaśnienia str. 209-210	W ramach projektów jednostek organizacyjnych pomocy społecznej istnieje możliwość realizowania programów na rzecz aktywności lokalnych wyłącznie w sytuacji, w której na danym terytorium nie jest już realizowane organizowanie społeczności lokalnej (OSL) w ramach ZIT/RIT lub RLKS. Istotą projektów Poddziałania 9.1.6 jest zindywidualizowane wsparcie, tj. realizacja działań przyczyniająca się do podniesienia kompetencji społecznych i prowadzących do wzrostu zdolności do zatrudniania osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem. Zatem działania kierowane do społeczności muszą wzmacniać interwencję na rzecz	• W ramach projektów jednostek organizacyjnych pomocy społecznej realizowane są usługi aktywnej integracji (definicja w Słowniku terminologicznym). • Beneficjent do realizacji usług aktywnej integracji zobowiązany jest do wykorzystywania następujących narzędzi: a. kontraktu socjalnego lub indywidualnego programu, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; b. programu aktywności lokalnej w formie lokalnych programów pomocy społecznej, o których mowa w art. 110 ust. 10 oraz art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. • OPS i PCPR nie wdrażają samodzielnie usług aktywnej integracji	Wprowadzono zapisy wynikające z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*

		uczestników projektów i zostać powiązane z indywidualnymi potrzebami uczestników projektu. Wsparcie w ramach projektu musi odbywać się w oparciu o ścieżkę reintegracyjną, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodzin, (ewentualnie społeczności – tam gdzie ma to zastosowanie) z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.	o charakterze zawodowym. Wdrożenie tych usług w ramach projektów ww. jednostek jest możliwe wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej, w szczególności: – PUP i inne instytucje rynku pracy, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w szczególności w ramach Programu Aktywizacja i Integracja; – CIS i KIS, przy czym usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS są uznawane za kompleksową usługę aktywnej integracji, obejmującej aktywną integrację społeczną i zawodową; – spółdzielnie socjalne, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006r. o spółdzielniach socjalnych; – organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach projektów jednostek organizacyjnych pomocy społecznej istnieje możliwość realizowania programów na rzecz aktywności lokalnych wyłącznie w sytuacji, w której na danym terytorium nie jest już realizowane organizowanie społeczności lokalnej (OSL) w ramach ZIT/RIT lub RLKS. Istotą projektów Poddziałania 9.1.6 jest zindywidualizowane wsparcie, tj. realizacja działań przyczyniająca się do podniesienia kompetencji społecznych i prowadzących do wzrostu zdolności do zatrudniania osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem. Zatem działania kierowane do	Doprecyzowano zapisy dotyczące realizacji projektów OPS/PCPR.

			społeczności muszą wzmacniać interwencję na rzecz uczestników projektów i zostać powiązane z indywidualnymi potrzebami uczestników projektu.	
108.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, pkt 5. Typy projektów Poddziałanie 9.2.1 Poddziałanie 9.2.2 Poddziałanie 9.2.3 Str. 212-214	1. Działania w zakresie podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny wspierające proces deinstytucjonalizacji, w tym: a. wsparcie dla tworzenia lub działalności placówek oferujących wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży, rozwijanie środowiskowych form opieki nad dziećmi i młodzieżą, b. wsparcie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz podnoszenie jakości usług realizowanych w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, w tym kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, c. rozwijanie asystentury rodzinnej, instytucji rodzin wspierających, pomocowych jako wspierających rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;	1. Działania w zakresie podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny wspierające proces deinstytucjonalizacji, w tym: a. wsparcie dla tworzenia nowych miejsc w funkcjonujących placówkach w połączeniu z rozszerzeniem oferty wsparcia lub tworzenie nowych placówek oferujących wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży, rozwijanie środowiskowych form opieki nad dziećmi i młodzieżą (np. świetlice środowiskowe w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe), b. wsparcie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz podnoszenie jakości usług realizowanych w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, w tym kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, c. wsparcie i rozwój form pracy z rodziną, asystentury rodzinnej, instytucji rodzin wspierających, pomocowych jako wspierających rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; 2. Działania na rzecz rozwoju usług mieszkalnictwa wspieranego, poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych w mieszkaniach chronionych, treningowych i wspieranych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem	Doprecyzowano zapisy dotyczące typów projektu możliwych do realizacji w zakresie usług społecznych w ramach Działania 9.2.

		2. Działania na rzecz rozwoju usług mieszkalnictwa wspieranego, poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych w mieszkaniach chronionych, treningowych i wspieranych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych wspierających proces ich integracji społecznej i zawodowej; 3. Działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z uwzględnieniem priorytetyzacji w kierunku środowiskowej formuły świadczenia, w tym prowadzone w miejscu zamieszkania, obejmujące m.in.: a. tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami niesamodzielnymi, b. usługi asystenckie lub opiekuńcze w celu umożliwienia opiekunom osób niesamodzielnych podjęcie aktywności zawodowej, c. usługi dziennych opiekunów,	lub wykluczonych wspierających proces ich integracji społecznej i zawodowej; 3. Działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z uwzględnieniem priorytetyzacji w kierunku środowiskowej formuły świadczenia, w tym prowadzone w miejscu zamieszkania, obejmujące m.in.: a. tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami niesamodzielnymi, b. usługi asystenckie lub opiekuńcze w celu umożliwienia opiekunom osób niesamodzielnych podjęcie aktywności zawodowej, c. usługi dziennych opiekunów, asystentów osób niesamodzielnych, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzką i inne formy samopomocowe, d. rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieki, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii), e. usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnych (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków) – wyłącznie jako wsparcie uzupełniające projekty dotyczące usług asystenckich lub opiekuńczych.	

		asystentów osób niesamodzielnych, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzką i inne formy samopomocowe, d. usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnych (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków), e. rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieki, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii); 4. Działania na rzecz rozwoju środowiskowych form usług społecznych innych niż wymienione powyżej wspierających proces integracji społecznej, zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych społecznie zgodne z kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020;*	4. Działania na rzecz rozwoju środowiskowych form usług społecznych innych niż wymienione powyżej wspierających proces integracji społecznej, zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych społecznie zgodne z kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020;* 5. Działania w zakresie deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.*	

		Działania w zakresie zwiększenia dostępu i jakości usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.*		
109.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, pkt 5. Typy projektów Poddziałanie 9.2.4 Poddziałanie 9.2.5 Str. 214-215	1. Działania w zakresie podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny wspierające proces deinstytucjonalizacji, w tym: a. wsparcie dla tworzenia lub działalności placówek oferujących wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży, rozwijanie środowiskowych form opieki nad dziećmi i młodzieżą, b. wsparcie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz podnoszenie jakości usług realizowanych w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, w tym kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, doskonalenie kompetencji osób	1. Działania w zakresie podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny wspierające proces deinstytucjonalizacji, w tym: a. wsparcie dla tworzenia nowych miejsc w funkcjonujących placówkach w połączeniu z rozszerzeniem oferty wsparcia lub tworzenie nowych placówek oferujących wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży, rozwijanie środowiskowych form opieki nad dziećmi i młodzieżą (np. świetlice środowiskowe w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe), b. wsparcie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz podnoszenie jakości usług realizowanych w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, w tym kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, c. wsparcie i rozwój form pracy z rodziną, asystentury rodzinnej, instytucji rodzin wspierających, pomocowych jako	Jw.

		sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, c. rozwijanie asystentury rodzinnej, instytucji rodzin wspierających, pomocowych jako wspierających rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 2. Działania na rzecz rozwoju usług mieszkalnictwa wspieranego, poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych w mieszkaniach chronionych, treningowych i wspieranych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych wspierających proces ich integracji społecznej i zawodowej; 3. Działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z uwzględnieniem priorytetyzacji w kierunku środowiskowej formuły, w tym prowadzone w miejscu zamieszkania, obejmujące m.in.: a. tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami niesamodzielnymi,	wspierających rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 2. Działania na rzecz rozwoju usług mieszkalnictwa wspieranego, poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych w mieszkaniach chronionych, treningowych i wspieranych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych wspierających proces ich integracji społecznej i zawodowej; 3. Działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z uwzględnieniem priorytetyzacji w kierunku środowiskowej formuły, w tym prowadzone w miejscu zamieszkania, obejmujące m.in.: a. tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami niesamodzielnymi, b. usługi asystenckie lub opiekuńcze w celu umożliwienia opiekunom osób niesamodzielnych podjęcie aktywności zawodowej, c. usługi dziennych opiekunów, asystentów osób niesamodzielnych, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzką i inne formy samopomocowe, d. rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieki, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii), e. usługi zwiększające mobilność, autonomię i	

		b. usługi asystenckie lub opiekuńcze w celu umożliwienia opiekunom osób niesamodzielnych podjęcie aktywności zawodowej, c. usługi dziennych opiekunów, asystentów osób niesamodzielnych, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzką i inne formy samopomocowe, d. usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnych (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków), e. rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieki, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii); Działania na rzecz rozwoju środowiskowych form usług społecznych innych niż wymienione powyżej wspierających proces integracji społecznej, zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych społecznie zgodne kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia*	bezpieczeństwo osób niesamodzielnych (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków) – wyłącznie jako wsparcie uzupełniające projekty dotyczące usług asystenckich lub opiekuńczych. 4. Działania na rzecz rozwoju środowiskowych form usług społecznych innych niż wymienione powyżej wspierających proces integracji społecznej, zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych społecznie zgodne kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.*	

		społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.		
110.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, pkt 5. Typy projektów Poddziałanie 9.2.6 Str. 215-216	1. Działania przeciwdziałające negatywnym procesom demograficznym poprzez zapewnienie dostępu do usług zdrowotnych w zakresie: a. kompleksowej opieki nad matką i dzieckiem, b. wczesnej diagnostyki i leczenia wad rozwojowych dzieci, c. diagnozowania i leczenia chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży zwiększających zagrożenie ubóstwem w przyszłości, d. opracowania i wdrożenia programów rehabilitacji leczniczej dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych; 2. Działania w zakresie zwiększenia dostępu i jakości usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie*	1. Działania przeciwdziałające negatywnym procesom demograficznym poprzez zapewnienie dostępu do usług zdrowotnych w zakresie: e. kompleksowej opieki nad matką i dzieckiem, f. wczesnej diagnostyki i leczenia wad rozwojowych dzieci, g. diagnozowania i leczenia chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży zwiększających zagrożenie ubóstwem w przyszłości, h. opracowania i wdrożenia programów rehabilitacji leczniczej dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych; 2. Działania w zakresie deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.*	Doprecyzowano zapisy dotyczące typów projektu możliwych do realizacji w zakresie usług zdrowotnych w ramach Działania 9.2.

		zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.		
111.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 219	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego. W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej
112.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Pkt. 23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) Str. 221	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN. Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Minimalna wartość projektu wynosi 100 000 PLN, o ile Instytucja Pośrednicząca nie wskaże inaczej w Regulaminie konkursu. Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Zmieniono zapisy w zakresie minimalnej wartości projektu. Zgodnie z RPO WSL 2014-2020 IZ w ramach Działania 9.2 planuje realizację projektów grantowych.
113.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i	Projekty w ramach Działania są ukierunkowane na rozwój środowiskowych form usług społecznych,	Podczas przeprowadzanej rekrutacji Wnioskodawcy są zobowiązani do preferowania następujących uczestników do projektów:	Wskazano, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć*

	zdrowotne, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 222	tj. usług świadczonych w społeczności lokalnej, wspierających proces integracji społecznej w środowisku. Co do zasady w ramach realizowanych projektów, nie istnieje możliwość tworzenia instytucjonalnych form świadczenia usług społecznych.	a. osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, b. osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego, rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek podanej przy definicji osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem w Słowniku terminologicznym, c. osób lub rodzin korzystających z PO PŻ, pod warunkiem że zakres wsparcia dla tych osób lub rodzin nie będzie powielał działań, które dana osoba lub rodzina otrzymała lub otrzymuje z PO PŻ w ramach działań towarzyszących, o których mowa w PO PŻ.	*w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*, które osoby powinny być w pierwszej kolejności obejmowane wsparciem.
114.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 222	Brak zapisu	• Podejmowane w ramach Działania 9.2 typy projektów mogą służyć osiągnięciu tzw. efektywności społeczno-zatrudnieniowej (definicja została podana w Słowniku terminologicznym). Minimalne poziomy efektywności społeczno-zatrudnieniowej, o ile w ramach typów operacji będą realizowane instrumenty aktywizacji zawodowej, zostaną określane indywidualnie dla każdego z konkursów/nabór w ramach kryteriów wyboru projektów.	Wprowadzono zapisy wynikające z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*
115.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i	Brak zapisu	• Usługi społeczne (definicja została podana w Słowniku terminologicznym), tj. opiekuńcze i asystenckie, usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, usługi mieszkalnictwa	Jw.

	zdrowotne, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 222-223		wspomaganego będą realizowane na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. • W ramach typów operacji z zakresu realizacji usług społecznych preferowane będą podmioty ekonomii społecznej m.in. poprzez określone kryteria wyboru projektu. Dodatkowo do realizacji ww. typów planuje się zastosowanie projektów grantowych, na zasadach określonych w Ustawie o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020. IOK w Regulaminie konkursu może wskazać, iż celem konkursu jest wybór do dofinansowania projektów grantowych oraz określić ogólne zasady ich realizacji.	
116.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 223-225	Brak zapisu	Usługi opiekuńcze i asystenckie • W pierwszej kolejności Wnioskodawca kieruje wsparcie do osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych, których dochód nie przekracza 150% właściwego kryterium dochodowego (na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie), o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. • Wnioskodawca może zaproponować zasady odpłatności za usługi asystenckie lub opiekuńcze skorelowane z zasadami dotychczas stosowanymi, przy czym	Jw.

			zasady te muszą być uzależnione w szczególności od sytuacji materialnej osób niesamodzielnych i ich opiekunów faktycznych, rodzaju usługi i specyfiki grupy docelowej. Stosowanie odpłatności w projekcie musi być zaplanowane we wniosku o dofinansowanie projektu, przy czym odpłatności te stanowią wkład własny w projekcie. • Usługi opiekuńcze są świadczone dla osób niesamodzielnych (definicja osoby niesamodzielnej została podana w Słowniku terminologicznym). • Wsparcie dla usług opiekuńczych prowadzi każdorazowo do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych prowadzonych przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. • Liczba miejsc świadczenia usług opiekuńczych jest zwiększana wyłącznie w ramach usług świadczonych w lokalnej społeczności (definicja usługi świadczonej w lokalnej społecznej została podana w Słowniku terminologicznym). • Wsparcie dla usług opiekuńczych odbywa się poprzez tworzenie miejsc świadczenia usług opiekuńczych w formie usług świadczonych w lokalnej społeczności. Tworzone miejsca świadczenia usług opiekuńczych mogą być miejscami: stałego lub krótkookresowego pobytu dziennego lub stałego lub krótkookresowego pobytu całodobowego. • Miejsca krótkookresowego pobytu służą przede wszystkim poprawie dostępu do usług opiekuńczych w	

			zastępstwie za opiekunów faktycznych. • Wsparcie dla osób będących w opiece instytucjonalnej (definicja opieki instytucjonalnej została podana w Słowniku Terminologicznym), tj. w placówkach opiekuńczo-pobytowych jest możliwe wyłącznie w celu przejścia tych osób do opieki realizowanej w ramach usług świadczonych w lokalnej społeczności, o ile przyczynia się to do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych w postaci usług świadczonych w lokalnej społeczności. • Podmioty prowadzące opiekę instytucjonalną, tj. placówki opiekuńczo-pobytowe mogą sfinansować wyłącznie działania pozwalające na rozszerzenie oferty o prowadzenie usług świadczonych w lokalnej społeczności, o ile przyczyni się to do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych w postaci usług świadczonych w lokalnej społeczności. • Wsparcie dla usług asystenckich prowadzi każdorazowo do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług asystenckich prowadzonych przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. • Liczba miejsc świadczenia usług asystenckich jest zwiększana wyłącznie w ramach usług świadczonych w lokalnej społeczności lub w celu umożliwienia osobom przebywającym w opiece instytucjonalnej, tj. w placówkach opiekuńczo-pobytowych, przejście do usług świadczonych w lokalnej społeczności.	

			• Usługi asystenckie mogą być świadczone przez asystentów osób niepełnosprawnych, którzy ukończyli kształcenie w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184, z późn. zm.) lub przez asystentów osobistych posiadających doświadczenie w realizacji usług asystenckich lub odpowiednie przeszkolenie, przy czym istnieje możliwość przeszkolenia asystentów w ramach projektu przed rozpoczęciem świadczenia przez nich usług na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Utrzymanie miejsc świadczenia usług opiekuńczych i asystenckich ze środków EFS stworzonych przez danego beneficjenta trwa nie dłużej niż 3 lata. • Realizacja projektu w zakresie usług asystenckich: nie może spowodować: zmniejszenia dotychczasowego finansowania usług asystenckich lub opiekuńczych przez beneficjenta oraz zastąpienia środkami projektu dotychczasowego finansowania przez beneficjentów usług asystenckich lub opiekuńczych. Wnioskodawca jest zobowiązany do zachowania trwałości miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych utworzonych w ramach projektu po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług.	

117.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 224-225	Brak zapisu	Usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej • Wsparcie dla rodziny i pieczy zastępczej odbywa się zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ze środków EFS nie są finansowane żadne świadczenia wypłacane na podstawie tej ustawy. Świadczenia te mogą stanowić wkład własny do projektu. • W ramach wsparcia rodziny i pieczy zastępczej możliwa jest realizacja: – działań prewencyjnych mających ograniczyć umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej poprzez usługi wsparcia rodziny; – działań prowadzących do odejścia od opieki instytucjonalnej, tj. od opieki świadczonej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych powyżej 14 dzieci do usług świadczonych w lokalnej społeczności poprzez tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych poniżej 14 dzieci. Nie ma natomiast możliwości tworzenia nowych miejsc w ramach opieki instytucjonalnej, tj. w placówkach opiekuńczo wychowawczych powyżej 14 osób. • Wsparcie istniejących placówek wsparcia dziennego jest możliwe wyłącznie, pod warunkiem: zwiększenia liczby miejsc w tych placówkach lub rozszerzenia oferty wsparcia. • W placówkach wsparcia dziennego w formie opiekuńczej oraz placówkach prowadzonych w formie pracy	Jw.

			podwórkowej obowiązkowo są realizowane zajęcia rozwijające co najmniej dwie z ośmiu kompetencji kluczowych wskazanych w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006, str. 10): – porozumiewanie się w języku ojczystym; – porozumiewanie się w językach obcych; – kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne; – kompetencje informatyczne; – umiejętność uczenia się; – kompetencje społeczne i obywatelskie; – inicjatywność i przedsiębiorczość; – świadomość i ekspresja kulturalna. W przypadku wsparcia na tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego Wnioskodawca jest zobowiązany do zachowania trwałości po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług pomocy w opiece i wychowaniu w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	
118.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi	Brak zapisu	Mieszkania wspomagane • Wsparcie dla mieszkań wspomaganych polega na	Jw.

	społeczne i zdrowotne, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 226		tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach wspomaganych dla osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. • W przypadku mieszkań wspomaganych w formie mieszkań wspieranych możliwe jest tworzenie miejsc krótkookresowego pobytu. W przypadku mieszkań chronionych, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, stosowany jest standard dotyczący tej formy pomocy wynikający z ww. ustawy. W przypadku innych form mieszkań wspomaganych mieszkania te muszą spełniać definicję usług świadczonych w lokalnej społeczności. Wnioskodawca jest zobowiązany do zachowania trwałości miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych utworzonych w ramach projektu po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług	
119.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 226	Warunkiem otrzymania wsparcia w zakresie świadczenia usług zdrowotnych będzie pozytywna opinia Komitetu Sterującego ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, zgodność z Planem działań w sektorze zdrowia. Ponadto konieczność realizacji danego wsparcia musi być zgodna z kierunkami wskazanymi w Krajowych strategicznych	Konieczność realizacji danego wsparcia musi być zgodna z kierunkami wskazanymi w Krajowych strategicznych ramach polityki w obszarze ochrony zdrowia (Policy Paper). Wsparcie w zakresie zdrowia musi również wpisywać się w Regionalny Program Zdrowotny (RPZ) wskazany w Regulaminie konkursu. Działania w zakresie deinstytucjonalizacji opieki medycznej są realizowane poza formułą RPZ.	Zmiana redakcyjna.

		ramach polityki w obszarze ochrony zdrowia (Policy Paper). Wsparcie w zakresie zdrowia musi również wpisywać się w Regionalny Program Polityki Zdrowotnej, który zostanie opracowany przez Samorząd Województwa Śląskiego.		
120.	II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 226-227	Podejmowane w ramach Poddziałania 9.2.1, 9.2.2 oraz 9.2.3 przedsięwzięcia stanowią dopełnienie kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania powinny stanowić uzupełnienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz wpisywać się w Strategie ZIT/RIT poszczególnych Subregionów. Powyższe założenie dotyczące PR/właściwej strategii ma zastosowanie także dla środków przeznaczonych na wsparcie OSI. Dopuszcza się możliwość realizacji przedsięwzięć z obszaru usług społecznych z wyłączeniem obowiązku uzupełnienia przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR, jednak obligatoryjne jest w tym przypadku zachowanie komplementarności z interwencją	W ramach Poddziałania 9.2.1, 9.2.2 oraz 9.2.3 przedsięwzięcia stanowią dopełnienie kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania powinny stanowić uzupełnienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz wpisywać się w Strategie ZIT/RIT poszczególnych Subregionów. Powyższe założenie dotyczące PR/właściwej strategii ma zastosowanie także dla środków przeznaczonych na wsparcie OSI. Dopuszcza się możliwość realizacji przedsięwzięć z obszaru usług społecznych z wyłączeniem obowiązku uzupełnienia przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR, jednak obligatoryjne jest w tym przypadku zachowanie komplementarności z interwencją podejmowaną ze środków EFRR, o ile taka jest realizowana.	Doprecyzowano zapisy wynikające z RPO WSL 2014-2020 dotyczące projektów ZIT/RIT.

		podejmowaną ze środków EFRR, o ile taka jest realizowana.		
121.	II.9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 232-233	W ramach Poddziałania 9.3.1 zostanie wyodrębniona specjalna pula środków dla Obszaru Strategicznej Interwencji oraz na przedsięwzięcia wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie. Jednocześnie OWES obejmujące swym zasięgiem tereny wyznaczone w ramach OSI i RLKS będą zobowiązane do świadczenia komplementarnego wsparcia na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i PES z obszaru OSI i obszarów instrumentu RLKS.	• Wsparcie w zakresie tworzenia miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw społecznych nie jest kierowane do osób zakwalifikowanych do I i II profilu pomocy w oparciu o ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. • Grupą docelową Poddziałania 9.3.1 są osoby wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, w tym do osób zakwalifikowanych do III profilu pomocy. • Podczas przeprowadzanej rekrutacji Wnioskodawcy są zobowiązani do preferowania następujących uczestników do projektów: a. osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, b. osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego, rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek podanej przy definicji osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem w Słowniku terminologicznym, c. osób lub rodzin korzystających z PO PŻ, pod warunkiem że zakres wsparcia dla tych osób lub rodzin nie	Wprowadzono zapisy wynikające z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*

			będzie powielał działań, które dana osoba lub rodzina otrzymała lub otrzymuje z PO PŻ w ramach działań towarzyszących, o których mowa w PO PŻ.	
122.	II.9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 233-236	Brak zapisu	• Bezzwrotne wsparcie finansowe (dotacja) udzielona jest na: a) tworzenie nowych miejsc pracy dla osób[1], poprzez tworzenie nowych przedsiębiorstw społecznych; b) tworzenie nowych miejsc pracy dla osób w istniejących przedsiębiorstwach społecznych; c) tworzenie nowych miejsc pracy dla osób w podmiotach ekonomii społecznej, wyłączenie pod warunkiem przekształcenia tych podmiotów w przedsiębiorstwa społeczne. • Maksymalna kwota dotacji na stworzenie jednego miejsca pracy stanowi sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 28 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U. z 2015 poz 149 z późn. zm.). • Maksymalna kwota dotacji dla jednego podmiotu stanowi trzydziestokrotność przeciętnego wynagrodzenia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 28 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. • Dotacja jest przeznaczana na pokrycie wydatków niezbędnych do rozpoczęcia lub prowadzenia działalności w	Jw.

[1] Przez osobę/osoby w niniejszym załączniku rozumie się osoby bezrobotne, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy lub osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym i/lub osoby o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

			ramach: – przedsiębiorstwa społecznego w związku z utworzeniem miejsca pracy dla osoby, – podmiotu ekonomii społecznej w związku z przekształceniem podmiotu w przedsiębiorstwo społeczne i utworzeniem w tym przedsiębiorstwie miejsca pracy dla osób. • Dotacja jest przyznawana na podstawie biznesplanu. • W przypadku przekształcenia podmiotu w przedsiębiorstwo społeczne i utworzeniem w tym przedsiębiorstwie miejsca pracy wraz wnioskiem o przyznanie dotacji jest przekazywane pisemne oświadczenie osoby, która zostanie zatrudniona na nowo utworzonym stanowisku pracy, potwierdzające spełnienie przesłanek dotyczących zatrudnienia co najmniej 50% osób bezrobotnych, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy lub osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym lub zatrudnienia co najmniej 30% osób o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. • Udzielenie dotacji jest powiązane z usługami towarzyszącymi przyznawaniu dotacji polegającymi na: – podnoszeniu wiedzy i rozwijaniu umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną funkcjonowania przedsiębiorstwa	

			społecznego; wsparcie to jest dostosowane do potrzeb założycieli przedsiębiorstwa i samego przedsiębiorstwa społecznego; Beneficjent umożliwia wykorzystanie różnorodnych form nabywania wiedzy i umiejętności na przykład takich jak: szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne itp.; – dostarczaniu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym (adekwatnie do potrzeb i roli danej osoby w przedsiębiorstwie społecznym); – pomocy przedsiębiorstwu społecznemu w uzyskaniu stabilności funkcjonowania i przygotowaniu do w pełni samodzielnego funkcjonowania. • Nowoutworzonym przedsiębiorstwom społecznym jest oferowane wsparcie pomostowe w formie finansowej oraz w formie zindywidualizowanych usług, o których mowa powyżej (w zakresie podnoszenia wiedzy i rozwijaniu usług, dostarczenia i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji). • Zakres i intensywność wsparcia pomostowego oraz okres jego świadczenia, a także jego wysokość, w przypadku wsparcia finansowego, są dostosowane do indywidualnych potrzeb przedsiębiorstwa społecznego. • Wsparcie pomostowe w formie finansowej jest świadczone przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy i nie	

			dłuższy niż 12 miesięcy. • Wsparcie pomostowe w formie finansowej jest przyznawane miesięcznie w wysokości niezbędnej do sfinansowania podstawowych kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego w początkowym okresie działania, jednak nie większej niż zwielokrotniona o liczbę utworzonych miejsc pracy kwota minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. • Finansowanie pomostowe będzie stopniowo zmniejszane, zwłaszcza w przypadku wsparcia pomostowego w formie finansowej wydłużonego do 12 miesięcy, a wsparcie pomostowe w formie zindywidualizowanych usług jest ukierunkowane w szczególności na wzmocnienie kompetencji biznesowych przedsiębiorstwa. • Dla utworzonych miejsc pracy obowiązuje zapewnienie trwałości przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia przyznania dotacji lub utworzenia stanowiska pracy, o ile ten termin jest późniejszy niż termin przyznania dotacji. W tym czasie zakończenie stosunku pracy z osobą zatrudnioną na nowo utworzonym stanowisku pracy może nastąpić wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracownika. • Beneficjent zobowiązany jest do współpracy z właściwymi terytorialnie PUP w zakresie przyznawania dotacji na tworzenie spółdzielni socjalnych i przystępowanie do spółdzielni socjalnych.	

			• Beneficjent zobowiązany jest do regularnego poddawania się procesowi akredytacji. Konsekwencją nieuzyskania przez OWES kolejnej akredytacji w okresie realizacji projektu jest rozwiązanie umowy o dofinansowanie projektu. • Beneficjent zobowiązany jest do osiągnięcia co najmniej minimalnych wartości wszystkich wymienionych w Regulaminie konkursu wskaźników określonych dla danego obszaru realizacji projektu. • Beneficjent zobowiązany jest do okresowego przedstawiania postępów w osiąganiu wymaganych wskaźników efektywnościowych. • Beneficjent zobowiązany jest do współpracy z pośrednikami finansowymi oferującymi instrumenty finansowe bezpośrednio podmiotom ekonomii społecznej. • Beneficjent zobowiązany jest do przekazywania do pośredników finansowych informacji o podmiotach ekonomii społecznej, u których zidentyfikowano potrzebę rozwojową, której zrealizowanie wymaga skorzystania z instrumentu finansowego, oraz do uzgadniania zakresu doradztwa dla ww. podmiotów ekonomii społecznej niezbędnego do skorzystania z instrumentu finansowego i jego spłaty. • Beneficjent zobowiązany jest do preferowania	

			tworzenia miejsc pracy i przedsiębiorstw społecznych w kluczowych sferach rozwojowych wskazanych w Działaniu I.4 Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, tj. zrównoważony rozwój, solidarność pokoleń, polityka rodzinna, turystyka społeczna, budownictwo społeczne, lokalne produkty kulturowe oraz w kierunkach rozwoju określonych w strategii rozwoju województwa i w regionalnym programie rozwoju ekonomii społecznej. • Beneficjent zobowiązany jest do współpracy z beneficjentami projektów działań 9.1 i 9.2 z SZOOP w celu wspierania tworzenia miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym szczególnie osób wychodzących z Warsztatów Terapii Zajęciowej, Centrów Inicjatyw Społecznych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładów poprawczych i innych tego typu placówek. • Podczas tworzenia miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw społecznych Beneficjent zobowiązany jest do preferowania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z projektów w ramach działania 9.1 SZOOP a których ścieżka reintegracji wymaga dalszego wsparcia w ramach działania 9.3. • Beneficjent zobowiązany jest do współpracy z regionalnym koordynatorem rozwoju ekonomii społecznej	

			(ROPS), z którym wspólnie ustali plan i zasady współpracy oraz realizacji wspólnych inicjatyw, w tym podział zadań i obszarów kompetencji w szczególności w zakresie działań animacyjnych adresowanych do sektora publicznego, w szczególności jednostek samorządu terytorialnego.	
123.	II.9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 236	Brak zapisu	W ramach Poddziałania 9.3.1 zostanie wyodrębniona specjalna pula środków dla Obszaru Strategicznej Interwencji oraz na przedsięwzięcia wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie. Jednocześnie OWES obejmujące swym zasięgiem tereny wyznaczone w ramach OSI i RLKS będą zobowiązane do świadczenia komplementarnego wsparcia na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i PES z obszaru OSI i obszarów instrumentu RLKS.	Zgodnie z RPO WSL 2014-2020 wprowadzono zapisy nt. realizacji RLKS w ramach Działania 9.3.
124.	II.9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 236	W celu zapewnienia komplementarności wsparcia Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej będą współpracowały z ROPS WSL i właściwymi im terytorialnie jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej oraz powiatowymi urzędami pracy.	Brak zapisu	Wprowadzono zapisy wynikające z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*
125.	II.9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie, 29. Dodatkowe wyjaśnienia Str. 236-237	Działania w zakresie koordynacji sektora Ekonomii Społecznej będą spójne z kierunkami wskazanymi w Wojewódzkim Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej.	• Działania w zakresie koordynacji sektora Ekonomii Społecznej będą spójne z kierunkami wskazanymi w Regionalnym programie rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020. • W ramach działań koordynacyjnych dotyczących ekonomii społecznej mogą być realizowane następujące	Doprecyzowano nazwę regionalnego Programu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. Wprowadzono zapisy wynikające z

			działania: a. tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES działających w regionie, w tym w szczególności poprzez organizowanie regionalnych spotkań sieciujących dla OWES, umożliwiających wymianę informacji pomiędzy ośrodkami na temat podejmowanych działań, postępów i problemów w realizacji wsparcia, stosowanych rozwiązaniach i metodach pracy itp., a także agregowanie informacji na temat działalności OWES i wyników ich pracy na poziomie całego regionu oraz uspójnianie i synchronizowanie tych działań w regionie. Wspieranie działań OWES nakierowanych na jednostki samorządu terytorialnego; b. tworzenie regionalnych sieci podmiotów ekonomii społecznej (klastry, franczyzy) oraz włączanie podmiotów ekonomii społecznej w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (sieci, klastry); c. tworzenie regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ), mających umożliwić wzajemne uczenie się i wymianę informacji oraz wsparcie tych podmiotów w osiąganiu standardów usług; d. inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej, w tym o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii	zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*

			społecznej m.in. w celu zapewnienia ciągłości procesu reintegracyjnego, a także współpracy ww. podmiotów z innymi podmiotami takimi jak szkoły, uczelnie wyższe, instytucje rynku pracy, przedsiębiorstwa m.in. w celu zwiększenia liczby staży i praktyk w podmiotach ekonomii społecznej czy też w typowych przedsiębiorstwach; e. budowanie powiązań pomiędzy nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym (spotkania, warsztaty, doradztwo, wymiana informacji) w celu nawiązania stałej współpracy; f. organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej na poziomie regionalnym (np. targi ekonomii społecznej, sprzedaż produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej za pomocą jednego regionalnego portalu); g. współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności podmiotami ekonomii społecznej, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej (spotkania, wymiana informacji, dobre praktyki, doradztwo), stosowania klauzul społecznych lub społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej; h. wspieranie realizacji przez podmioty ekonomii społecznej usług użyteczności publicznej i współpraca z OWES w tym zakresie;	

			i. zapewnienie funkcjonowania Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w KPRES, i organizowanie jego prac oraz tworzenie możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie; j. wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej, aktualizacja regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej; k. reprezentowanie interesów sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym oraz włączenie ekonomii społecznej do strategii rozwoju województwa w obszarach związanych z rynkiem pracy, integracją społeczną, rozwojem przedsiębiorczości oraz innowacji, rozwojem usług użyteczności publicznej oraz innymi priorytetami, w ramach których jest możliwy regionalny rozwój ekonomii społecznej.	
126.	II.10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 239	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (obligatoryjny)	W ramach działania nie planuje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
127.	II.10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia pkt. 4. Lista wskaźników produktu	• Liczba wspartych podmiotów leczniczych (obligatoryjny) • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej (obligatoryjny)	• Liczba wspartych podmiotów leczniczych (obligatoryjny) • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej (obligatoryjny) • Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji

	str. 239		(obligatoryjny)	programów operacyjnych na lata 2014-2020
128.	II.10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia Pkt. 29. Opis działania i informacje dodatkowe str. 242	Podmiot realizujący projekt dofinansowany ze środków unijnych powinien zagwarantować finansowanie świadczonych usług w ramach interwencji w publicznym publicznego systemie systemu ochrony zdrowia.	Podmiot realizujący projekt dofinansowany ze środków unijnych powinien zagwarantować finansowanie świadczonych usług w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia.	Zmiana redakcyjna
129.	II.10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych, Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 246	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej
130.	II.10.2 Rozwój mieszkalnictwa	Zgodnie z wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia	Wydatki poniesione na infrastrukturę opieki instytucjonalnej, rozumianej zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury i	Doprecyzowanie informacji na temat

	socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych, pkt. 14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów str. 247	społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, nie ma możliwości tworzenia nowych domów opieki oraz pomocy społecznej.	Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, nie będą mogły stanowić przedmiotu dofinansowania.	ograniczeń zawartych w SZOOP
131.	II.10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych, Pkt. 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia Str. 249	Inwestycje dotyczące mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych, muszą być realizowane w oparciu o istniejącą infrastrukturę, w powiązaniu z procesem aktywizacji zawodowej, mającym na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Inwestycje dotyczące mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych, muszą być realizowane w oparciu o istniejącą infrastrukturę, w powiązaniu z procesem aktywizacji społeczno zawodowej, mającym na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Zmiana mająca na celu uspójnienie treści SZOOP i zał. nr 3 SZOOP
132.	II.10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu	• Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (obligatoryjny). • Liczba osób korzystających ze wspartej	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury(obligatoryjny).	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów

	bezpośredniego str. 250	infrastruktury(obligatoryjny).		operacyjnych na lata 2014-2020
133.	II.10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych pkt. 4. Lista wskaźników produktu str. 250	• Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (obligatoryjny). • Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (obligatoryjny).	• Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (obligatoryjny). • Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (obligatoryjny). • Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (obligatoryjny).	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
134.	II.10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów str. 253-254	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej
135.	II.10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego	• Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów	• Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury(obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie

	pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 258	miejskich (obligatoryjny) • Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury(obligatoryjny)		monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
136.	II.10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego pkt. 4. Lista wskaźników produktu str. 258	• Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (obligatoryjny)	• Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (obligatoryjny) • Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (obligatoryjny)	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
137.	II.11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego pkt. 5. Typy projektów Działanie 11.1	1. Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej oparte na subregionalnej analizie deficytów w zakresie dostępności miejsc przedszkolnych zawartej w strategii ZIT/RIT, zwiększające liczbę miejsc przedszkolnych oraz podnoszące jakość edukacji, obejmujące: a. utworzenie dodatkowych miejsc przedszkolnych, w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi przedszkolne, w tym ewentualnie adaptacja pomieszczeń i/lub	1. Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej oparte na subregionalnej analizie deficytów w zakresie dostępności miejsc wychowania przedszkolnego zawartej w strategii ZIT/RIT, zwiększające liczbę miejsc wychowania przedszkolnego oraz podnoszące jakość edukacji, obejmujące: a. utworzenie dodatkowych miejsc wychowania przedszkolnego, w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie danej gminy/miasta, na których są one tworzone w tym adaptacja oraz dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne, b. wydłużenie godzin pracy placówek wychowania	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020

	Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2 Str. 266-267	doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne, b. podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, c. wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez organizowanie i prowadzenie dodatkowych zajęć specjalistycznych, edukacyjnych, rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne, językowe i matematyczne oraz gimnastyki korekcyjnej w placówkach wychowania przedszkolnego. Formy wsparcia wskazane w lit. b i c mogą być realizowane wyłącznie, jako uzupełnienie działań w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego (nie dotyczy realizacji zajęć dla dzieci niepełnosprawnych).	przedszkolnego, c. podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, d. rozszerzenie oferty placówek wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów oraz zajęcia na rzecz podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej. Formy wsparcia wskazane w lit. b, c i d mogą być realizowane wyłącznie, jako uzupełnienie działań w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego (nie dotyczy realizacji wsparcia dla dzieci z niepełnosprawnościami).	
138.	II.11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki	1. Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, zwiększające liczbę miejsc przedszkolnych	1. Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, zwiększające liczbę miejsc wychowania przedszkolnego oraz podnoszące jakość	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie

	szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego pkt. 5. Typy projektów Poddziałanie 11.1.3 Str. 267	oraz podnoszące jakość edukacji, obejmujące: a. utworzenie dodatkowych miejsc przedszkolnych, w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi przedszkolne, w tym ewentualnie adaptacja pomieszczeń i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne, b. podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, c. wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez organizowanie i prowadzenie dodatkowych zajęć specjalistycznych, edukacyjnych, rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne, językowe i matematyczne oraz gimnastyki korekcyjnej w placówkach wychowania przedszkolnego.	edukacji, obejmujące: a. utworzenie dodatkowych miejsc wychowania przedszkolnego, w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie danej gminy/miasta, na których są one tworzone w tym adaptacja oraz dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne, b. wydłużenie godzin pracy placówek wychowania przedszkolnego, c. podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, d. rozszerzenie oferty placówek wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów oraz zajęcia na rzecz podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej. Formy wsparcia wskazane w lit. b, c i d mogą być realizowane wyłącznie, jako uzupełnienie działań w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego (nie dotyczy realizacji wsparcia dla dzieci z niepełnosprawnościami).	realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020

		Formy wsparcia wskazane w lit. b i c mogą być realizowane wyłącznie, jako uzupełnienie działań w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego (nie dotyczy realizacji zajęć dla dzieci niepełnosprawnych).		
139.	II.11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów str. 270	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

140.	II.11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego pkt. 29. Dodatkowe wyjaśnienia str. 273-277	1. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego skutkuje zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego lub przyczynia się do rozwoju lokalnej sieci przedszkolnej, ustalanej przez radę gminy. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku tworzenia miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci z niepełnosprawnościami. 2. Realizacja dodatkowych zajęć jest działaniem uzupełniającym do działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i każdorazowo musi towarzyszyć jej wzrost liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym we wspartym ośrodku wychowania przedszkolnego. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami. 3. Dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w których nie były one realizowane od co najmniej 12 miesięcy. Jako dodatkowe zajęcia, realizowane w okresie 12 miesięcy	1. Działalność bieżąca nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego, w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS, może być finansowana przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w których zostały utworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego, odbywa się także przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. 2. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego skutkuje zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku tworzenia miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci z niepełnosprawnościami. 3. Interwencja w powyższym zakresie nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego. 4. Nowe miejsca wychowania przedszkolnego są tworzone: a. w istniejącej bazie oświatowej, w tym np.: w budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych, pomieszczeniach domów kultury, żłobkach, itd., albo b. w budynkach innych niż wymienione w ppkt a, w tym np.: zlokalizowanych przy urzędach gminy, w	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020

		od daty rozpoczęcia realizacji projektu, które nie mogą być finansowane z budżetu projektu należy rozumieć zajęcia dodatkowe finansowane przez organ prowadzący poza podstawową siatką godzin. 4. Działalność bieżąca nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego może być finansowana przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, natomiast finansowanie realizacji dodatkowych zajęć przez okres nie dłuższy niż kolejne 12 miesięcy. 5. Beneficjent zobowiązany jest do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu. Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość ośrodków do świadczenia usług przedszkolnych. Podejmowane w ramach Poddziałania 11.1.3 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia stanowią **dopełnienie kompleksowego** programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) powinny **stanowić uzupełnienie przedsięwzięć**	pomieszczeniach remiz strażackich, w pomieszczeniach ośrodków zdrowia, albo c. w funkcjonujących OWP, albo d. w nowej bazie lokalowej, z uwzględnieniem nw. warunków: • inwestycje infrastrukturalne są finansowane ze środków EFRR w ramach PI 10(a) albo ze środków EFS w ramach cross-financingu, na zasadach, o których mowa w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020; • wydatki na inwestycje infrastrukturalne, są ponoszone, gdy organ prowadzący nie dysponuje infrastrukturą, która byłaby możliwa do wykorzystania na potrzeby edukacji przedszkolnej; • potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym (w perspektywie kolejnych 3 lat); • infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania; e. w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego możliwe są działania obejmujące m.in. następujące kategorie wydatków: • dostosowanie/adaptacja pomieszczeń, w tym m. in. do wymogów budowalnych, sanitarno-higienicznych, zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania;	

		rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR.	• modernizacja istniejącej bazy przedszkolnej; • zakup i montaż wyposażenia, w tym m. in. mebli, wyposażenia wypoczynkowego, sprzętu TIK, oprogramowania, itp.; • zakup pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu lub narzędzi dostosowanych do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy dydaktycznych, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania; • budowa, wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem; • modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci; • zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonego miejsca wychowania przedszkolnego, z zastrzeżeniem pkt 7, w tym: koszty wynagrodzenia nauczycieli i personelu zatrudnionego w ośrodkach wychowania przedszkolnego , koszty żywienia dzieci; • inne wydatki, o ile są niezbędne do uczestnictwa konkretnego dziecka w wychowaniu przedszkolnym oraz prawidłowego funkcjonowania ośrodkach wychowania przedszkolnego; 5. Wydatki wymieniowe w pkt 4 lit. e mogą być ponoszone również na dostosowanie istniejących miejsc	

			wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, jednak wyłącznie w zakresie bezpośrednio wynikającym z diagnozy potrzeb i stopnia niedostosowania ośrodka wychowania przedszkolnego. 6. W umowach o dofinansowanie projektu zawieranych z beneficjentami będą zawarte postanowienia zobowiązujące do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu. Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość ośrodków wychowania przedszkolnego do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego. Liczba zadeklarowanych w arkuszu organizacyjnym placówki miejsc wychowania przedszkolnego uwzględnia dokładną liczbę miejsc utworzonych w projekcie. 7. Zakres wsparcia w obszarze wychowania przedszkolnego może obejmować rozszerzenie oferty ośrodka wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci w zakresie wyrównywania stwierdzonych deficytów pod następującymi warunkami spełnionymi łącznie: a. realizacja dodatkowych zajęć jest działaniem uzupełniającym do działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i każdorazowo musi towarzyszyć jej wzrost liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym we wspartym ośrodku	

			wychowania przedszkolnego. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami; b. dodatkowe zajęcia są realizowane poza bezpłatnym czasem funkcjonowania ośrodków wychowania przedszkolnego, określonym w art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty; c. katalog dodatkowych zajęć jest zgodny z Wytycznymi zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020; d. dodatkowe zajęcia dotyczą kwestii kluczowych z perspektywy wyrównywania deficytów w edukacji przedszkolnej w konkretnej gminie/mieście, z uwzględnieniem możliwości ich kontynuacji, np. przez nauczycieli wychowania przedszkolnego po zakończeniu realizacji projektu; e. dodatkowe zajęcia są prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci objętych wsparciem; f. dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w których w takim samym zakresie nie były one finansowane od co najmniej 12 miesięcy; g. dodatkowe zajęcia mogą być adresowane do wszystkich dzieci danego ośrodka wychowania przedszkolnego, niezależnie od liczby nowo utworzonych lub dostosowanych miejsc wychowania przedszkolnego. Kwota	

			wydatków na realizację zajęć dodatkowych może stanowić nie więcej niż 30% kosztów bezpośrednich projektu. Limit nie ma zastosowania w przypadku dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami. 8. Korzystanie z finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego obliguje organ prowadzący OWP do złożenia zobowiązania przeciwdziałającego ryzyku podwójnego finansowania, deklarującego, iż informacje dotyczące liczby dzieci korzystających z nowo utworzonych w ramach EFS miejsc wychowania przedszkolnego nie będą uwzględniane w przekazywanych comiesięcznie organowi dotującemu sprawozdaniach. 9. W celu upowszechnienia wychowania przedszkolnego wśród dzieci z niepełnosprawnościami, zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, jest możliwe finansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień, w tym np. zatrudnienie asystenta dziecka, dostosowania posiłków z uwzględnieniem specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności dziecka, zakup pomocy dydaktycznych adekwatnych do specjalnych potrzeb edukacyjnych wynikających z niepełnosprawności, w oparciu o indywidualnie przeprowadzoną diagnozę. 10. Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym w szczególności z	

			dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zakresie współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych, odbywa się głównie poprzez: a. kursy i szkolenia doskonalące, w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach PO WER oraz studia podyplomowe spełniające wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131); b. wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli; c. współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np. specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, ośrodków wychowania przedszkolnego i szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami. 11. W ramach wsparcia na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego będą preferowane działania służące poprawie kompetencji w zakresie pedagogiki specjalnej. 12. Wsparcie na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli trwa nie dłużej niż finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego. 13.Realizacja projektu w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków	

			wychowania przedszkolnego zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania ww. grupy docelowej do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz analizą zapotrzebowania ośrodków wychowania przedszkolnego na określone kompetencje i kwalifikacje.14. Zajęcia na rzecz podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej muszą być zgodne z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.* Podejmowane w ramach Poddziałania 11.1.3 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia stanowią **dopełnienie kompleksowego** programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) powinny **stanowić uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR.	
141.	II.11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i	1. Wyposażenie szkół lub placówek w nowoczesne pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK oraz związane z tym podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych nauczycieli, nie może być realizowane, jako samodzielne zadanie w projekcie. Jest możliwe, o ile stanowi element niezbędny do realizacji zaplanowanego wsparcia uczniów. 2. W ramach Poddziałania nie jest możliwe udzielanie pomocy stypendialnej dla	1. Wsparcie w ramach wszystkich typów projektów będzie stanowiło uzupełnienie działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających rozpoczęcie realizacji projektu (średniomiesięcznie). 2. Wsparcie w ramach wszystkich typów projektów jest	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020

	średniego pkt. 29. Dodatkowe wyjaśnienia str. 277-284	uczniów szczególnie uzdolnionych. 3. W przypadku realizacji kompleksowych programów wspomagających szkołę lub placówkę systemu oświaty w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego: a. projekt obejmuje trzy elementy: doposażenie szkoły lub placówki, przygotowanie nauczycieli do pracy z uczniami i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych oraz zajęcia uzupełniające dla uczniów, b. działania na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mogą obejmować tylko i wyłącznie klasy IV-VI szkoły podstawowej oraz gimnazjum (warunek ten nie dotyczy ucznia z niepełnosprawnością oraz ucznia młodszego, które może być realizowane na wszystkich etapach edukacyjnych), c. minimum 70% uczestników programu zostanie objętych zajęciami, których zakres tematyczny wpisuje się w katalog kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy. 4. Przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy	dokonywane na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty w tym zakresie. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę, placówkę systemu oświaty lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący. Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy szkoły, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej. 3. Wsparcie udzielane w ramach typów projektów 1 i 2 zostanie skierowane do szkół lub placówek systemu oświaty, które osiągają najsłabsze wyniki edukacyjne. Zakres danych podlegających ocenie oraz sposób ich pomiaru zostanie określoną każdorazowo określone przez Instytucję Organizującą Konkurs za pomocą kryterium dostępu i jego definicji. 4. Wsparcie w ramach typu projektu nr 1 obejmuje w szczególności: a) realizację projektów edukacyjnych w szkołach lub placówkach systemu oświaty objętych wsparciem; b) realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów lub słuchaczy mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacji;	

		z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jest realizowane z wykorzystaniem lokalnych zasobów specjalistycznych placówek specjalnych, ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych. 5. Podejmowane w ramach Poddziałania 11.1.4 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia stanowią **dopełnienie kompleksowego** programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) powinny **stanowić uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR.	c) realizację różnych form rozwijających uzdolnienia; d) wdrożenie nowych form i programów nauczania; e) tworzenie i realizacja zajęć w klasach o nowotarskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych; f) organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów lub słuchaczy; g) nawiązywania współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły lub placówki systemu oświaty (w tym m. in.: przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych; h) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL; i) doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów lub słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; j) organizację zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą. 5. Wsparcie ukierunkowane na realizację projektów edukacyjnych musi być zgodne z następującymi warunkami: a) zakres tematyczny projektu edukacyjnego finansowanego ze środków EFS może wykraczać poza treści nauczania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego;	

			b) projekt edukacyjny finansowany ze środków EFS może być realizowany jako projekt interdyscyplinarny, łączący wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin; c) projekt edukacyjny finansowany ze środków EFS może być realizowany w czasie obowiązkowych zajęć edukacyjnych albo w czasie zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą. 6. Wsparcie w ramach typu projektu nr 2 obejmuje w szczególności: a) wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematycznych; b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu; c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów lub słuchaczy w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki. 7. Wsparcie w ramach ww. typu projektu lit. a musi być zgodne z następującymi warunkami: a) katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych obejmuje: i. podstawowe wyposażenie pracowni (wagi, szafy laboratoryjne itp.); ii. sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń,	

			eksperymentów, obserwacji (przyrządy pomiarowe, przyrządy optyczne, szkło laboratoryjne, szkiełka mikroskopowe itp.), w tym narzędzia TIK wraz z odpowiednimi aplikacjami tematycznymi; iii. odczynniki lub substancje chemiczne; iv. środki czystości; v. pomoce dydaktyczne (środki trwałe, mapy, atlasy, roczniki statystyczne itp.); b) szczegółowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej www.men.gov.pl; c) możliwe jest sfinansowanie w ramach projektów kosztów związanych z adaptacją pomieszczeń na potrzeby pracowni szkolnych, wynikających m. in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania; d) liczba zestawów laboratoryjnych (doświadczalnych) zakupionych w ramach wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych jest zależna od wielkości szkoły lub placówki systemu oświaty, mierzonej liczbą uczniów, a także liczby grup zadaniowych, które będą realizowały doświadczenia. Co do zasady, jeden zestaw laboratoryjny jest przewidziany dla grupy zadaniowej liczącej od 2 do 5 osób; e) katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach wyposażenia szkolnych pracowni matematycznych	

			obejmuje: i. podstawowe wyposażenie pracowni (szafy, ławki itp.); ii. sprzęt niezbędny do przeprowadzania zajęć, w tym narzędzia Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych wraz z odpowiednimi aplikacjami tematycznymi; iii. środki do utrzymywania czystości sprzętu; iv. pomoce dydaktyczne, w tym: • przyrządy do nauki o zbiorach i okręgach; puzzle i układanki; • zestawy do liczenia, ważenia i klasyfikacji (liczmany, liczydła, wagi, zestawy do nauki tabliczki mnożenia; • przyrządy tablicowe (linijki, ekierki, głębokościomierze, mikrometry, kątomierze, taśmy miernicze, suwmiarki, przymiary, cylindry miarowe); • przyrządy, zestawy do budowy brył przestrzennych i szkieletów brył (klocki, modele do budowy brył, elementy do łączenia, narzędzia do rysowania odwzorowań figur płaskich, geoplany; • przyrządy, zestawy do mierzenia jednostek i objętości (dynamometry, wagi, odważniki, szalki, klepsydry, cylindry, miarki objętości, termometry); • przyrządy, zestawy do nauki rachunku prawdopodobieństwa (kostki, klocki, modele do demonstracji); • zestawy tablicowe/ plansze dydaktyczne do prezentacji poszczególnych zagadnień matematycznych w tym potęg, pierwiastków, algebry, trygonometrii itd.;	

			f) liczba zestawów ćwiczeniowych zakupionych w ramach wyposażenia szkolnych pracowni matematycznych jest zależna od wielkości szkoły lub placówki systemu oświaty, mierzonej liczbą uczniów, a także liczby grup zadaniowych, które będą realizowały zadania. Co do zasady, jeden zestaw jest przewidziany dla grupy zadaniowej liczącej nie więcej niż od 2 do 5 osób; g) wyposażenie szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych i matematyki powinno być dostosowane do potrzeb ich użytkowników, w tym wynikających z niepełnosprawności; h) zakupione wyposażenie powinno być dostosowane do odpowiedniego etapu edukacyjnego i zakresu realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (podstawowego lub rozszerzonego). 8. Wsparcie w ramach doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu obejmuje formy wsparcia wymienione w typie projektu nr 4. 9. Wsparcie w ramach kształtowania i rozwijania kompetencji uczniów lub słuchaczy w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki obejmuje formy wsparcia wymienione w typie projektu nr 1. 10. Instytucja Organizująca Konkurs preferować będzie projekty ukierunkowane na stworzenie nowych lub	

			doposażenie istniejących pracowni międzyszkolnych, zlokalizowanych w szkole lub placówce systemu oświaty, podlegającej pod konkretny organ prowadzący i dostępny dla szkół lub placówek oświatowych funkcjonujących w ramach tego organu. 11. Działania w ramach typu projektu nr 3 w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z wyłączeniem wsparcia udzielanego na rzecz ucznia młodszego lub ucznia z niepełnosprawnością, obejmą II etap edukacyjny (klasy IV-VI szkoły podstawowej) oraz III etap edukacyjny (gimnazjum). Wsparcie ucznia młodszego oraz ucznia z niepełnosprawnością może być realizowane na wszystkich etapach edukacyjnych. 12. Wsparcie w ramach typu projektu nr 3 ukierunkowane jest na realizację kompleksowych programów wspomagających szkołę lub placówkę systemu oświaty w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego. Wsparcie w ramach przedmiotowego typu projektu może obejmować w szczególności: a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem tych	

			pomocy, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania; b) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy; c) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty. 13. Doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek systemu oświaty w ramach typu projektu nr 3 obejmuje zakup m. in.: a) specjalistycznego oprogramowania, b) materiałów do diagnozy, wspomagania rozwoju i korygowania deficytów takich jak: wady wymowy, dysleksja, wady postawy, zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, c) materiałów do diagnozy i terapii specyficznych trudności w uczeniu się, również takich, które wynikają z potrzeb ucznia młodszego, d) sprzętu specjalistycznego, wspierającego funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością w szkole lub placówce, e) podręczników szkolnych i materiałów dydaktycznych	

			dostosowanych do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością. 14. Przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy w ramach typu operacji nr 3 musi być zgodne z następującymi warunkami: a) zakres działań możliwych do realizacji obejmuje formy wsparcia wymienione w typie operacji nr 4, b) Instytucja Organizująca Konkurs preferować będzie wsparcie na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli służące poprawie kompetencji w zakresie pedagogiki specjalnej. 15. Zakupione pomoce, sprzęt specjalistyczny lub podręczniki, a także wiedza i umiejętności przeszkolonych nauczycieli będą wykorzystywane w ramach działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty, odpowiednio do: a) organizowania i udzielania przez szkoły i placówki systemu oświaty pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz w formach wymienionych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno –pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i	

			placówkach; b) opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zgodnie z przepisami odpowiednio rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 414) lub rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (tj.Dz. U. z 2014 r. poz. 392); c) opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (Dz. U. z 2013 r. poz. 529).	

			16. Działania w zakresie wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty musi być zgodne z następującymi warunkami: a) środki EFS mogą zostać wykorzystane na realizację w szczególności: i. zajęć specjalistycznych, prowadzonych w celu stymulowania rozwoju poznawczego i zmniejszania trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności szkolnych przez uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach: zajęć korekcyjno–kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych i psychoedukacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym; ii. zajęć dydaktyczno–wyrównawczych, organizowanych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych, mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego; iii. warsztatów; iv. porad i konsultacji; v. zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla	

			dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim; b) do realizacji ww. form wsparcia rekomendowane jest wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL; realizacja ww. form wsparcia musi wynikać z diagnozy indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów. 17.Minimum 70% uczestników programu zostanie objętych zajęciami, których zakres tematyczny wpisuje się w katalog kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy. 18. Wsparcie w zakresie typu projektu nr 3 może być realizowane z wykorzystaniem lokalnych zasobów specjalistycznych placówek specjalnych, ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych. Placówki te mogą występować w projekcie w charakterze partnerów lub realizatorów części usług skierowanych zarówno do uczniów, jak i nauczycieli. 19. Wsparcie w ramach typu projektu nr 4 obejmuje w szczególności: a) kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne), w tym z wykorzystaniem trenerów przeszkolonych w ramach PO WER, studia podyplomowe; b) wspieranie istniejących, budowanie nowych i	

			modernizowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli; c) realizację w szkole lub placówce systemu oświaty programów wspomagania; d) staże i praktyki nauczycieli realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia szkoły lub placówki systemu oświaty; e) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np.: szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi; f) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 PO KL. 20. Program wspomagania jest formą doskonalenia nauczycieli związaną z bezpośrednim wsparciem szkół lub placówek systemu oświaty, który musi być zgodny z następującymi warunkami: a) program wspomagania powinien służyć pomocą szkole lub placówce systemu oświaty w wykonywaniu przez nią zadań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej); b) zakres wspomagania wynika z analizy indywidualnej	

			sytuacji szkoły lub placówki systemu oświaty i odpowiada na specyficzne potrzeby tych podmiotów; c) realizacja programów wspomagania obejmuje następujące etapy: i. przeprowadzenie diagnozy obszarów problemowych związanych z realizacją przez szkołę lub placówkę systemu oświaty zadań z zakresu kształtowania i rozwijania u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej); ii. prowadzenie procesu wspomagania w oparciu o ofertę doskonalenia nauczycieli przygotowaną zgodnie z potrzebami danej szkoły lub placówki systemu oświaty, z możliwością wykorzystania ofert doskonalenia funkcjonujących na rynku , m. in. udostępnianych przez centralne i wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycieli; iii. monitorowanie i ocena procesu wspomagania w wykorzystaniem m. in. ewaluacji wewnętrznej szkoły lub placówki systemu oświaty. 21. Formy wsparcia w ramach Poddziałania prowadzone są z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów lub słuchaczy objętych wsparciem. 22. Wyposażenie szkół lub placówek w nowoczesne pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK oraz związane z tym podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych	

			nauczycieli, nie może być realizowane, jako samodzielne zadanie w projekcie. Jest możliwe, o ile stanowi element niezbędny do realizacji zaplanowanego wsparcia uczniów. 23. W ramach Poddziałania nie jest możliwe udzielanie pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych. 24. Podejmowane w ramach Poddziałania 11.1.4 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia stanowią **dopełnienie kompleksowego** programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) powinny **stanowić uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR.	
142.	II.11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	przyjmowanie protestów str. 287-288	Rozwoju Regionalnego		
143.	II.11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów pkt. 29. Dodatkowe wyjaśnienia str. 290-299	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 11.2 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020*. Obowiązkowy element projektu stanowi realizacja wysokiej jakości praktyk i/lub staży zawodowych dla uczniów u pracodawców. Szczegółowe zasady ich organizacji uregulowane zostały w ww. *Wytycznych*. W przypadku realizacji form wsparcia zakładających nabycie kompetencji (skierowanych zarówno do uczniów, jak i nauczycieli), fakt nabycia kompetencji odbywa się w oparciu o jednolite kryteria wypracowane na poziomie krajowym w ramach następujących etapów: a) ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie, b) ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we	1. Realizacja wsparcia w ramach Działania jest dokonywana na podstawie indywidulanie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe w tym zakresie. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę, placówkę prowadzącą kształcenie zawodowe lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący. Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej. 2. Zakres wsparcia udzielanego nauczycielom zawodu i instruktorom praktycznej nauki zawodu w ramach Działania obejmuje w szczególności: a) kursy kwalifikacyjne lub szkolenia doskonalące w zakresie tematyki związanej z nauczanym zawodem, w tym organizowane i prowadzone przez kadrę ośrodków doskonalenia nauczycieli lub trenerów przeszkolonych w ramach PO WER, b) praktyki lub staże w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym przede wszystkim w przedsiębiorstwach lub u pracodawców działających na	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.

		wniosku o dofinansowanie standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych, c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny, d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się). Projekty związane z zakupem sprzętu lub infrastruktury (w ramach cross-financingu) w szkołach i placówkach edukacyjnych będą finansowane wyłącznie, jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość inwestycji z EFS.	obszarze, na którym znajduje się dana szkoła lub placówka prowadząca kształcenie zawodowe, c) studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych albo obejmujące zakresem tematykę związaną z nauczanym zawodem (branżowe, specjalistyczne), d) budowanie lub moderowanie sieci współpracy i samokształcenia, e) realizację programów wspomagania, f) programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem nadawania uprawnień egzaminatora w zawodzie instruktorom praktycznej nauki zawodu na terenie przedsiębiorstw, g) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL. 3. Program wspomagania jest formą doskonalenia nauczycieli związaną z bezpośrednim wsparciem szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe, który musi być zgodny z następującymi warunkami: a) program wspomagania powinien służyć pomocą szkole lub placówce prowadzącej kształcenie zawodowe w wykonywaniu przez nią zadań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);	

			b) zakres wspomagania wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły lub placówki prowadzącej kształcenie zawodowe i odpowiada na specyficzne potrzeby tych podmiotów; c) realizacja programów wspomagania obejmuje następujące etapy: i. przeprowadzenie diagnozy obszarów problemowych związanych z realizacją przez szkołę lub placówkę prowadzącą kształcenie zawodowe zadań z zakresu kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej); ii. prowadzenie procesu wspomagania w oparciu o ofertę doskonalenia nauczycieli przygotowaną zgodnie z potrzebami danej szkoły lub placówki prowadzącej kształcenie zawodowe, z możliwością wykorzystania ofert doskonalenia funkcjonujących na rynku, m. in. udostępnianych przez centralne i wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycieli; iii. monitorowanie i ocena procesu wspomagania w wykorzystaniem m. in. ewaluacji wewnętrznej szkoły lub placówki systemu oświaty. 4. Wsparcie udzielane nauczycielom zawodu i instruktorom praktycznej nauki zawodu w ramach Działania musi być zgodne z następującymi warunkami: a) zakres doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego jest zgodny z potrzebami wynikającymi z planu	

			rozwoju szkoły lub placówki prowadzącej kształcenie zawodowe, z zapotrzebowania ww. podmiotów na nabycie przez nauczycieli kształcenia zawodowego określonych kwalifikacji lub kompetencji oraz z zapotrzebowania rynku pracy, b) realizacja różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcenia zawodowego lub instruktorów praktycznej nauki zawodu powinna być prowadzona we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym w szczególności z przedsiębiorcami lub pracodawcami działającymi na obszarze, na którym znajduje się dana szkoła lub placówka systemu oświaty, c) realizacja wsparcia na rzecz nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, powinna być prowadzona z wykorzystaniem doświadczenia działających na poziomie wojewódzkim i lokalnym placówek doskonalenia nauczycieli, d) praktyki lub staże nauczycieli kształcenia zawodowego organizowane w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe powinny trwać minimum 40 godzin, e) studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne lub szkolenia powinny umożliwić uzyskanie przygotowania pedagogicznego lub kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu zgodnie z przepisami w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli,	

			f) studia podyplomowe realizowane w ramach RPO powinny spełniać wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. 5. Instytucja Organizująca Konkurs zapewni preferencję dla realizacji w pierwszej kolejności studiów podyplomowych lub kursów kwalifikacyjnych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela kształcenia zawodowego w ramach zawodów nowo wprowadzonych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zawodów wprowadzonych w efekcie modernizacji oferty kształcenia zawodowego albo tworzenia nowych kierunków nauczania lub zawodów, na które występuje deficyt na regionalnym lub lokalnym rynku pracy oraz braki kadrowe wśród nauczycieli kształcenia zawodowego. 6. Zakres wsparcia udzielanego na rzecz uczniów szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe w ramach Działania obejmuje m. in.: a) praktyki zawodowe organizowane u pracodawców lub przedsiębiorców dla uczniów zasadniczych szkół zawodowych, b) staże zawodowe obejmujące realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami lub wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego, c) wdrożenie nowych, innowacyjnych form kształcenia	

			zawodowego, d) dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe, umożliwiające uczniom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych, e) organizowanie kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi oraz organizowanie kursów i szkoleń przygotowujących do kwalifikacyjnych egzaminów czeladniczych i mistrzowskich, f) udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych, g) wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy, h) doradztwo edukacyjno-zawodowe, i) wykorzystanie rezultatów projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL, j) przygotowanie zawodowe uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w charakterze młodocianego pracownika organizowane u pracodawców, obejmujące naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy, o ile nie jest ono finansowane ze środków Funduszu Pracy. Realizacja ww. formy wsparcia powinna być	

			przeprowadzona w zakresie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz. U. z 2014 r. poz. 432). 7. Działania realizowane na rzecz uczniów szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe w ramach Działania muszą być prowadzone z uwzględnieniem indywidulanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów i słuchaczy objętych wsparciem. 8. Wsparcie będzie stanowiło uzupełnienie działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki prowadzące kształcenie zawodowe. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki prowadzące kształcenie zawodowe (nakłady środków na ich realizację) nie ulegnie zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki prowadzące kształcenie zawodowe w okresie 12 miesięcy poprzedzających rozpoczęcie realizacji projektu (średniomiesięcznie). W przypadku staży zawodowych obejmujących realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami wsparcie kierowane jest do tych szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w których kształcenie zawodowe praktyczne nie jest realizowane u pracodawców lub przedsiębiorców ze względu na brak możliwości sfinansowania kosztów takiego kształcenia.	

			9. Wsparcie ukierunkowane na realizację praktyk zawodowych i staży zawodowych musi być zgodne z następującymi warunkami: a) możliwa jest organizacja praktyk i staży u pracodawców lub przedsiębiorców, z zastrzeżeniem że: i. praktyki zawodowe organizuje się dla uczniów zasadniczych szkół zawodowych w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy. Praktyki zawodowe realizowane w zasadniczej szkole zawodowej nie są formą praktycznej nauki zawodu, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu; ii. staże zawodowe organizowane w ramach kształcenia zawodowego praktycznego dotyczą uczniów techników, w których kształcenie zawodowe praktyczne nie jest realizowane u pracodawców lub przedsiębiorców ze względu na brak możliwości sfinansowania kosztów takiego kształcenia; iii. staże zawodowe wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego organizuje się dla uczniów techników w celu zwiększenia wymiaru praktyk zawodowych objętych podstawą programową nauczania danego zawodu; iv. staże zawodowe organizowane są również dla uczniów innych szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe; b) okres realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego wynosi minimum 150 godzin i nie więcej niż	

			970 godzin w odniesieniu do udziału jednego ucznia w ww. formach wsparcia; c) za udział w praktyce zawodowej lub stażu zawodowym uczniowie otrzymują stypendium. Stypendium jest wypłacane za każde kolejne przepracowane 150 godzin. W przypadku realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego w wymiarze 970 godzin wysokość stypendium wliczana jest proporcjonalnie. Wysokość stypendium określa każdorazowo Instytucja Organizująca Konkurs w Regulaminie konkursu, niemniej nie może ona przekroczyć połowy średniego wynagrodzenia (brutto) za pracę w danym województwie, wyliczaną na podstawie aktualnych danych GUS. W przypadku staży zawodowych realizowanych w ramach kształcenia zawodowego praktycznego, o których mowa lit. a ppkt iii, wysokość stypendium nie może być niższa niż to wynika z przepisów w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania, regulujących zasady wynagradzania młodocianych w kolejnych latach nauki; d) na czas trwania praktyki zawodowej lub stażu zawodowego jest zawierana pisemna umowa pomiędzy stronami zaangażowanymi w realizację praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Umowa powinna określać co najmniej wskazanie liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, okres realizacji i miejsce odbywania praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, wynagrodzenie praktykanta lub stażysty, a także zobowiązanie do wyznaczenia opiekuna praktykanta lub stażysty po stronie	

			podmiotu przyjmującego na praktykę zawodową lub staż zawodowy; e) praktyka zawodowa lub staż zawodowy są realizowane na podstawie programu opracowanego przez nauczyciela oraz dyrektora szkoły lub placówki prowadzącej kształcenie zawodowe we współpracy z podmiotem przyjmującym uczniów na praktykę zawodowa lub staż zawodowy. Program powinien być opracowany i przygotowany w formie pisemnej oraz powinien wskazywać konkretne cele edukacyjne (kompetencje i umiejętności), które osiągnie praktykant lub stażysta, treści edukacyjne, zakres obowiązków praktykanta lub stażysty a także harmonogram realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Przy ustalaniu programu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe praktykanta lub stażysty. Program praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zawiera szczegółowe zasady dotyczące wyposażenia stanowiska pracy praktykanta lub stażysty podczas odbywania praktyki zawodowej lub stażu zawodowego oraz procedur wdrażania praktykanta lub stażysty do pracy i monitorowania stopnia realizacji treści i celów edukacyjnych; f) podmiot przyjmujący na praktykę zawodową lub staż zawodowy: i. zapewnia odpowiednie stanowisko pracy praktykanta lub stażysty, wyposażone w niezbędne sprzęty, narzędzia i	

			zaplecze, udostępnia warsztaty, pomieszczenia, zaplecze techniczne, zapewnia urządzenia i materiały zgodnie z programem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego i potrzebami praktykanta lub stażysty wynikającymi ze specyfiki zadań wykonywanych przez praktykanta lub stażystę, wymogów technicznych miejsca pracy, a także z niepełnosprawności lub stanu zdrowia; ii. szkoli praktykanta lub stażystę na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie BHP, przepisów przeciwpożarowych oraz zapoznaje go z obowiązującym regulaminem pracy na stanowisku, którego dotyczy praktyka zawodowa lub staż zawodowy; iii. sprawuje nadzór nad odbywaniem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego w postaci wyznaczenia opiekuna praktyki lub stażu; iv. monitoruje postępy i nabywanie nowych umiejętności przez praktykanta lub stażystę, a także stopień realizacji treści i celów edukacyjnych oraz regularnie udziela praktykantowi lub stażyście informacji zwrotnej; v. wydaje praktykantowi lub stażyście - niezwłocznie po zakończeniu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego - dokument potwierdzający odbycie praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Dokument potwierdzający odbycie praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zawiera co najmniej następujące informacje: datę rozpoczęcia i zakończenia praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, cel i program praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, opis zadań wykonywanych przez praktykanta lub stażystę, opis	

			kompetencji uzyskanych przez praktykanta lub stażystę w wyniku praktyki zawodowej lub stażu zawodowego oraz ocenę praktykanta lub stażysty dokonaną przez opiekuna praktyki lub stażu; g) katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu może uwzględniać koszty związane z odbywaniem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego (np. koszty dojazdu, koszty zakupu odzieży roboczej, wyposażenie stanowiska pracy, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP praktykanta lub stażysty itp.) w wysokości nieprzekraczającej 5 000 zł na 1 osobę odbywającą praktykę zawodową lub staż zawodowy. Powyższa kwota może zostać zwiększona jedynie w sytuacji konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z udziałem uczniów w praktyce zawodowej lub stażu zawodowym, wynikających ze zwiększonego wymiaru czasu trwania ww. form wsparcia; h) na etapie przygotowań do realizacji programu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego są wyznaczani opiekunowie praktykantów lub stażystów. Każdy przyjęty praktykant lub stażysta ma przydzielonego opiekuna. Na jednego opiekuna praktyki lub stażu nie może przypadać jednocześnie więcej niż 6 praktykantów lub stażystów. Opiekun praktykanta lub stażysty jest wyznaczany po stronie podmiotu przyjmującego ucznia na praktykę zawodową lub staż zawodowy; i) do zadań opiekuna praktykanta lub stażysty należy w szczególności: i. diagnoza kompetencji i kwalifikacji praktykanta lub	

			stażysty (we współpracy z nauczycielem); ii. określenie celu i programu praktyki lub stażu (we współpracy z nauczycielem); iii. udzielenie praktykantom lub stażystom informacji zwrotnej w trakcie realizacji oraz po zakończeniu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego; iv. nadzór nad prawidłową realizacją i harmonogramem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego; j) koszty wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty u pracodawcy powinny uwzględniać jedną z opcji: i. refundację pracodawcy wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty w zakresie odpowiadającym częściowemu lub całkowitemu zwolnieniu go od świadczenia pracy na rzecz realizacji zadań związanych z opieką nad grupą praktykantów lub stażystów, o której mowa w lit. h, przez okres 150 godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, w wysokości obliczonej jak za urlop wypoczynkowy, ale nie więcej niż 5000 zł brutto. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zrealizowanych przez uczniów; ii. refundację pracodawcy dodatku do wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty, w sytuacji, gdy nie został zwolniony od świadczenia pracy, w wysokości nieprzekraczającej 10% jego zasadniczego wynagrodzenia wraz ze wszystkimi składnikami wynagrodzenia wynikającego ze zwiększonego zakresu zadań (opieka nad grupą praktykantów lub stażystów, o której mowa w lit. h,	

			ale nie więcej niż 500 zł brutto, za realizację 150 godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zrealizowanych przez uczniów); iii. refundację pracodawcy wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty, który będzie pełnił funkcję instruktora praktycznej nauki zawodu i dla którego praca z uczniami będzie stanowić podstawowe zajęcie – do wysokości wynagrodzenia określonego w § 9 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu; k) wynagrodzenie przysługujące opiekunowi praktykanta lub stażysty jest wypłacane z tytułu wypełnienia obowiązków, o których mowa w lit. i, nie zależy natomiast od liczby uczniów, wobec których te obowiązki świadczy. IZ RPO w uzasadnionych przypadkach może podjąć decyzję o innej kwocie wynagrodzenia opiekunów praktykantów lub stażystów. 10. Instytucja Organizująca Konkurs preferować będzie projekty, w których pracodawcy partycypują finansowo w wymiarze 5% w kosztach organizacji i prowadzenia praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. 11. Zakres wsparcia udzielanego na rzecz tworzenia w szkołach lub placówkach prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmuje	

			wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego. Zakres udzielanego wsparcia musi być zgodny z następującymi warunkami: a) szczegółowy katalog wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych dla 190 zawodów został opracowany przez MEN i jest udostępniony za pośrednictwem strony internetowej www.koweziu.edu.pl. IZ RPO zapewnia zgodność interwencji przewidzianej w ramach RPO z przedmiotowym katalogiem; b) możliwe jest sfinansowanie w ramach projektów kosztów związanych z adaptacją pomieszczeń na potrzeby pracowni lub warsztatów szkolnych, wynikających m. in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania; c) wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych jest dokonywane na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe w tym zakresie, a także posiadanego przez nie wyposażenia. Diagnoza powinna uwzględniać rekomendacje instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe; d) inwestycje infrastrukturalne są finansowane ze środków EFRR w ramach PI 10(a) albo ze środków EFS w ramach cross-financingu, na warunkach, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków; e) inwestycje infrastrukturalne są kwalifikowalne, jeżeli zostaną spełnione łącznie poniższe warunki:	

			i. nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury; ii. potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb; iii. infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania; f) inwestycje infrastrukturalne mogą być realizowane w ramach projektów zintegrowanych, o których mowa w art. 32 Ustawy (dotyczy projektów finansowanych ze środków EFS w ramach PI 10(i) oraz EFRR w ramach PI 10(a)). Warunek nie ma zastosowania dla projektów finansowanych wyłącznie z EFS z wykorzystaniem cross-financingu. 12. Zakres wsparcia udzielanego na rzecz rozwoju współpracy szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmuje m. in.: a) włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe oraz kwalifikacje mistrza i czeladnika w zawodzie, w tym m. in.: tworzenie przez pracodawców lub przedsiębiorców ośrodków egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów lub kwalifikacji, upoważnionych przez właściwą okręgową komisję egzaminacyjną do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, udział pracodawców lub przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów; b) tworzenie klas patronackich w szkołach;	

			c) współpracę w dostosowywaniu oferty edukacyjnej w szkołach i w formach pozaszkolnych do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy; d) opracowanie lub modyfikację programów nauczania; e) wykorzystanie rezultatów projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL; f) współpracę szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z uczelniami wyższymi. Działania, o których mowa w ppkt. c i d, muszą być prowadzone z uwzględnieniem prognoz dotyczących zapotrzebowania rynku pracy na określone zawody i wykształcenie w określonych branżach, z wykorzystaniem ogólnopolskich i regionalnych badań i analiz oraz uzupełniająco informacji ilościowych i jakościowych dostępnych za pośrednictwem powołanego z inicjatywy Komisji Europejskiej portalu *EU Skills Panorama.* 13. Obowiązkowy element projektu stanowi realizacja wysokiej jakości praktyk i/lub staży zawodowych dla uczniów u pracodawców. Szczegółowe zasady ich organizacji uregulowane zostały powyżej. 14. W przypadku realizacji form wsparcia zakładających nabycie kompetencji (skierowanych zarówno do uczniów, jak i nauczycieli), ocena nabycia kompetencji odbywa się w oparciu o następujące etapy:	

			a) ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie, b) ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych, c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny, d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się). 15. Projekty związane z zakupem sprzętu lub infrastruktury (w ramach cross-financingu) w szkołach i placówkach edukacyjnych będą finansowane wyłącznie, jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość inwestycji z EFS.	
144.	II.11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych pkt. 7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1. Osoby dorosłe, zgłaszające z własnej inicjatywy chęć kształcenia formalnego (podnoszenia, uzupełniania kwalifikacji lub ich formalnego potwierdzenia) lub uczestniczące z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach; 2. Młodociani pracownicy; 3. Placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, szkoły dla dorosłych,	1. Osoby dorosłe, zgłaszające z własnej inicjatywy chęć kształcenia formalnego (podnoszenia, uzupełniania kwalifikacji lub ich formalnego potwierdzenia) lub uczestniczące z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach; 2. Młodociani pracownicy odbywający dokształcenie teoretyczne poza systemem szkolnym; 3. Placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, szkoły dla dorosłych, szkoły policealne; 4. Partnerzy społeczno – gospodarczy;	Doprecyzowano grupę docelową na wniosek Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego

	str. 301	szkoły policealne; 4. Partnerzy społeczno – gospodarczy; 5. Nauczyciele zawodu i pracownicy pedagogiczni szkół ponadgimnazjalnych i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, instruktorzy praktycznej nauki zawodu; 6. Pracodawcy/Przedsiębiorcy/Rzemieślnicy oraz ich zrzeszenia i stowarzyszenia.	5. Nauczyciele zawodu i pracownicy pedagogiczni szkół ponadgimnazjalnych i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, instruktorzy praktycznej nauki zawodu; 6. Pracodawcy/Przedsiębiorcy/Rzemieślnicy oraz ich zrzeszenia i stowarzyszenia.	
145.	II.11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) Str. 303	Minimalna wartość projektu – 100 000 PLN Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Minimalna wartość projektu – 200 000 PLN, o ile Instytucja Pośrednicząca nie wskaże inaczej w Regulaminie konkursu. Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Uelastycznienie zapisów SZOOP – wartość zgodna z obowiązującymi szczegółowymi kryteriami wyboru projektów.
146.	II.11.4 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie	Protest jest wnoszony za pośrednictwem IP na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 307-308			
147.	II.11.4 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych pkt. 23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) str. 310	Minimalna wartość projektu – 100 000 PLN Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Minimalna wartość projektu – 100 000 PLN, o ile Instytucja Pośrednicząca nie wskaże inaczej w Regulaminie konkursu. Maksymalna wartość projektu nie może być wyższa niż wartość alokacji przewidzianej na konkurs/nabór.	Uelastycznienie zapisów SZOOP w celu wykluczenia niezgodności z brzmieniem szczegółowych kryteriów wyboru projektów.
148.	II.12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego pkt. 3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego str. 314	Na poziomie SZOOP w ramach działania 12.1 nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego.	W ramach działania nie planuje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.	Dostosowanie do aktualnych zapisów Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
149.	II.12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

	oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów Str. 316	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Prezydent Miasta Bielska-Białej, Prezydent Miasta Częstochowy: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP ZIT/RIT RPO WSL na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego		
150.	II.12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego Pkt. 13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów str. 321	W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego W przypadku gdy podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Prezydent Miasta Bielska-Białej, Prezydent Miasta Częstochowy: protest jest wnoszony za pośrednictwem IP ZIT/RIT RPO	Protesty: Wydział Rozwoju Regionalnego	Dostosowanie zapisów do obowiązującej procedury odwoławczej

		WSL na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Wydział Rozwoju Regionalnego		
151.	II.12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego pkt. 29. Opis Działania i dodatkowe wyjaśnienia str. 323-324	Celem działania są zwiększone kompetencje szkół kształcących uczniów w zawodach, realizowane poprzez podniesienie atrakcyjności i efektywności kształcenia zawodowego oraz zwiększenie jego potencjału i lepsze dopasowanie kształcenia zawodowego do potrzeb pracodawców. Wsparcie inwestycyjne projektów ze środków EFRR ma charakter uzupełniający (dodatkowy) i możliwe będzie wyłącznie w powiązaniu z działaniami realizowanymi ze środków EFS. Warunkiem koniecznym realizacji inwestycji jest posiadanie jasnej wizji i kompleksowego planu wykorzystania powstałej infrastruktury uwzględniających kwestie demograficzne, stan istniejącej infrastruktury oraz analizy ekonomiczne po zakończeniu projektu. W przypadku szkolnictwa zawodowego (poza szkolnictwem wyższym) należy uwzględnić krajowe priorytety polityki szkolnictwa zawodowego oraz konieczność	Celem działania są zwiększone kompetencje uczniów szkół kształcących w zawodach, poprzez inwestycje w infrastrukturę (stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej pod kątem wyposażenia, doposażenia warsztatów, pracowni, itp.) W ramach działania 12.2 wsparcie skierowane jest do szkół ponadgimnazjalnych (zasadniczych szkół zawodowych oraz techników) z wyłączeniem szkół dla osób dorosłych. Dopuszcza się wsparcie placówek kształcenia ustawicznego, w których prowadzona jest praktyczna nauka zawodu dla uczniów ww. szkół ponadgimnazjalnych. Interwencja w zakresie wsparcia szkolnictwa zawodowego będzie bazować na wykorzystaniu obecnej infrastruktury. Odbudowa, rozbudowa, nadbudowa obiektów budowlanych będzie możliwa do realizacji, jedynie w przypadku udokumentowanego braku możliwości zaadoptowania istniejących obiektów, z uwzględnieniem trendu demograficznego oraz analizy ekonomicznej po zakończeniu projektu. W ramach działania 12.2 wyposażenie pracowni i warsztatów szkolnych powinno być zgodne z katalogiem wyposażenia, wypracowanym przez Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji	Doprecyzowanie warunków udzielania wsparcia w ramach działania 12.2

		dopasowania kierunku kształcenia do wymagań i potrzeb rynku pracy[2] lub specjalizacji regionalnych (Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020 i Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013–2020). Laboratoria dydaktyczne i sale do praktycznej nauki zawodu należy rozumieć jako pomieszczenia dydaktyczne do nauki zawodu opisane w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U.2012.184). W ramach działania 12.2 kwalifikowany będzie specjalistyczny sprzęt wspomagający proces uczenia się osób niepełnosprawnych. Ponadto kwalifikowane będą również podjazdy oraz windy w celu dostosowania budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych.	Zawodowej i Ustawicznej (KOWEZiU). W sytuacji, gdy szkoła współpracuje z lokalnymi pracodawcami w zakresie praktycznej nauki zawodu, możliwe jest uwzględnienie zakupu wyposażenia w oparciu o wyposażenie wykorzystywane u pracodawcy. Szkoła prowadząca kształcenie zawodowe musi przedstawić wówczas diagnozę uwzględniającą posiadane wyposażenie oraz rekomendacje potencjalnego pracodawcy. Na tej podstawie można wyposażyć pracownie zgodnie z indywidualnym zapotrzebowaniem pod warunkiem, że będzie ono zgodne z zapisami podstawy programowej kształcenia w zawodzie. Wsparcie inwestycyjne projektów ze środków EFRR ma charakter uzupełniający (dodatkowy) i możliwe będzie wyłącznie w powiązaniu z działaniami realizowanymi ze środków EFS. W przypadku szkolnictwa zawodowego (poza szkolnictwem wyższym) należy uwzględnić krajowe priorytety polityki szkolnictwa zawodowego oraz konieczność dopasowania kierunku kształcenia do wymagań i potrzeb rynku pracy[3] lub	

[2] Diagnoza rynku pracy zrealizowana na podstawie danych statystycznych z ostatnich 3 lat (z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych) lub oświadczenie pracodawcy o zapotrzebowaniu na uczniów kształconych w dofinansowanym zawodzie).

[3] Diagnoza rynku pracy zrealizowana na podstawie danych statystycznych z ostatnich 3 lat (z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych) lub oświadczenie pracodawcy o zapotrzebowaniu na uczniów kształconych w dofinansowanym zawodzie).

		Przez wyposażenie pracowni i warsztatów szkolnych należy rozumieć wyposażenie na liście utworzonej przez Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej (KOWEZiU). W ramach działania 12.2 kwalifikowane będą środki trwałe powyżej 3 500 zł. Za niekwalifikowane uznawane będą koszty wyposażenia ogólnodydaktycznego (w zakresie wyposażenia rekomendowanego przez KOWEZiU) w ramach zawodów, które wnioskodawca wykaże we wniosku o dofinansowanie. Ponadto, niekwalifikowane będą koszty takie jak np. sprzęt do utrzymania czystości. Rozbudowa, odbudowa, nadbudowa infrastruktury szkolnictwa zawodowego możliwa będzie tylko w sytuacji, gdy wnioskodawca w dokumentacji aplikacyjnej umieści opis stanu technicznego posiadanej infrastruktury oraz wykaże, iż nie ma możliwości zaadaptowania istniejących pomieszczeń na sale do praktycznej nauki zawodu. W ramach działania 12.2 wsparciem objęte będą prace dostosowawcze polegające na wymianie okien i drzwi. Za niekwalifikowane uznawane będą koszty:	specjalizacji regionalnych (Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020 i Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013–2020). Laboratoria dydaktyczne i sale do praktycznej nauki zawodu należy rozumieć jako pomieszczenia dydaktyczne do nauki zawodu opisane w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U.2012.184). W ramach działania 12.2 możliwy jest zakup specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces uczenia się osób niepełnosprawnych. Ponadto w ramach szerszego projektu możliwe jest wykonanie podjazdów oraz wind w celu dostosowania budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach wyposażenia sal do praktycznej nauki zawodu kwalifikowalne będą środki trwałe powyżej 3 500 zł. Możliwe jest wykonanie prac dostosowawczych polegających na wymianie okien i drzwi. W ramach działania 12.2 *Infrastruktura kształcenia zawodowego*, termomodernizacja i wymiana źródła ciepła jest możliwa w sytuacji gdy, projektem objęty jest budynek, w całości przeznaczony na sale do praktycznej nauki zawodu wraz z niezbędnymi pomieszczeniami do przechowywania urządzeń przenośnych wykorzystywanych podczas praktyk, szatnią, sanitariatami, pokojem socjalnym dla uczniów. Projekty polegające wyłącznie na termomodernizacji obiektu lub/i wymianie źródła ciepła nie są wspierane w ramach	

		zagospodarowania terenu wokół szkół, placówek kształcących w zawodach, budowy dróg dojazdowych, wewnętrznych W ramach Działania 12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego, termomodernizacja i wymiana źródła ciepła będzie możliwa w sytuacji gdy, projektem objęty zostanie budynek, w całości przeznaczony na sale do praktycznej nauki zawodu wraz z niezbędnymi pomieszczeniami do przechowywania urządzeń przenośnych wykorzystywanych podczas praktyk, szatnią, sanitariatami, pokojem socjalnym dla uczniów. Ponadto w ramach działania dopuszcza się w/w prace jako dodatkowy element szerszego projektu. Projekty polegające wyłącznie na termomodernizacji obiektu lub/i wymianie źródła ciepła nie są wspierane w ramach Działania 12.2., natomiast możliwe są do realizacji w ramach Działania 4.3.	działania 12.2. Niekwalifikowane jest zagospodarowanie terenu wokół szkół/ placówek kształcących w zawodach, budowa dróg dojazdowych, wewnętrznych.	
152.	IV Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji A.1 Planowane	W ramach EFRR główny ciężar wsparcia procesu rewitalizacji został położony na priorytet inwestycyjny 9b. Cała alokacja została przydzielona na wsparcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych	W ramach EFRR główny ciężar wsparcia procesu rewitalizacji został położony na priorytet inwestycyjny 9b. Cała alokacja została przydzielona na wsparcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z programów rewitalizacji pozytywnie zaopiniowanych przez IZ RPO WSL 2014-2020.	Doprecyzowanie informacji na temat powiązania interwencji EFS i EFRR

	wsparcie rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 A.1.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego Str. 348	wynikających z programów rewitalizacji pozytywnie zaopiniowanych przez IZ RPO WSL 2014-2020. Projekty te będą musiały wspierać działania społeczne realizowane za pomocą EFS.	Projekty te będą musiały wspierać działania społeczne realizowane za pomocą EFS. W zakresie interwencji EFS kluczowe dla zapewnienia komplementarności podejmowanych działań są priorytety inwestycyjne 9i (Poddziałania 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3) lub w 9iv (Poddziałania 9.2.1, 9.2.2, 9.2.3). Pozostały katalog priorytetów inwestycyjnych wskazanych z EFS stanowi dopełnienie katalogu wsparcia.	
153.	IV Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 A.1.1 Opis zakresu i	Szczegółowe informacje na temat wyboru i dofinansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostaną opisane w Śląskim Planie Rewitalizacji.	Usunięto zdanie.	Informacja nie aktualna

	zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego			
154.	IV Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji A.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne 11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs Str. 353	214 391,00	910 609,00	Kwota 214 391,00 została wprowadzona omyłkowo. Kwota 910 609,00 wynika z wcześniejszych ustaleń z Urzędem Miasta Bytom.
155.	IV Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji A.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty	910 609,00	214 391,00	Kwota 910 609,00 została wprowadzona omyłkowo. Kwota 214 391,00 wynika z wcześniejszych ustaleń z Urzędem Miasta Bytom.

	rewitalizacyjne 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego– konkurs Str. 353			
156.	V. Wykaz dokumentów służących realizacji RPO WSL 2014-2020 Wykaz rozporządzeń krajowych i UE oraz krajowych ustaw Str. 364	Brak zapisu	6 .Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1370/2007 z dnia 23 października 2007r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70	Uzupełnienie aktów prawnych
157.	V. Wykaz dokumentów służących realizacji RPO WSL 2014-2020 Wykaz rozporządzeń krajowych i UE oraz krajowych ustaw; Str. 366	Brak zapisu	23. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. 2015 poz. 1208) 24. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020 (Dz. U z 2015, poz. 1073) 25. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. 2015 poz. 488)	Uzupełnienie aktów prawnych
158.	V. Wykaz	Brak zapisu	11. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem	Uzupełnienie aktów

	dokumentów służących realizacji RPO WSL 2014-2020 Wykaz krajowych wytycznych horyzontalnych Str. 367		środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 14. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020	prawnych
159.	VI. Słownik terminologiczny 370	Brak zapisu	**Deinstytucjonalizacja usług** – proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w lokalnej społeczności, realizowany zgodnie z „Ogólnoeuropejskimi wytycznymi dotyczącymi przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności" i wymagający z jednej strony rozwoju usług świadczonych w lokalnej społeczności, z drugiej – stopniowego ograniczenia usług w ramach opieki instytucjonalnej. Integralnym elementem deinstytucjonalizacji usług jest prewencja, mająca zapobiegać umieszczaniu osób w opiece instytucjonalnej, a w przypadku dzieci - rozdzieleniu dziecka z rodziną i umieszczeniu w pieczy zastępczej	W celu doprecyzowania możliwego wsparcia w ramach Działania 9.2 wprowadzono definicje wynikającą z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*
160.	VI. Słownik terminologiczny Str. 371	**Dofinansowanie**– pomoc finansowa na realizację projektu, udzielana w ramach danego Programu Operacyjnego w formie refundacji części poniesionych kosztów kwalifikowalnych projektu	**Dofinansowanie**– współfinansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa	Dostosowano definicje do wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu

				Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020
161.	VI. Słownik terminologiczny Str. 371	Brak zapisu	**Efektywność społeczno-zatrudnieniowa** mierzy efekt realizacji projektu względem uczestników projektu w dwóch wymiarach ich funkcjonowania: a. w wymiarze społecznym; b. w wymiarze zatrudnieniowym. **W odniesieniu do osób**: a. będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, b. nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, c. przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - do których są kierowane usługi aktywnej integracji nie ma obowiązku stosowania kryteriów efektywności społeczno-zatrudnieniowej. Efektywność społeczno-zatrudnieniowa **jest mierzona**: a. wśród uczestników projektu względem ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, rozumianego zgodnie z definicją wskazaną w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania	W celu doprecyzowania efektów wynikających z realizowanych projektów wprowadzono definicje wynikającą z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*

			postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020; b. wśród uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie; za zakończenie udziału w projekcie należy uznać zakończenie uczestnictwa w formie lub formach wsparcia realizowanych w ramach projektu zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie. Zakończenie udziału w projekcie z powodu podjęcia zatrudnienia wcześniej niż uprzednio było to planowane można uznać za zakończenie udziału w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką udziału w projekcie; c. w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie w terminie do 3 miesięcy zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie. **Sposób pomiaru kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym.** Kryterium będzie weryfikowane za pomocą następującego wskaźnika: $W_{sz} = \frac{\text{Liczba uczestników projektu,którzy po zakończeniu udziału w projekcie dokonali postępu w procesie aktywizacji społeczno–zatrudnieniowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia lub podjęli dalszą aktywizację do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie*}{\text{Liczba osób, które zakończyły udział w projekcie (ogółem)}}$ *kwalifikacja uczestników spełniających kryteria do określenia wskaźnika następuje poprzez przeprowadzenie ankiet wśród uczestników projektu lub przedstawienie przez uczestników innych dokumentów poświadczających postęp w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej lub podjęcie dalszej aktywizacji.	

			Postęp w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i zmniejszenie dystansu do zatrudnienia rozumiany jest m.in. jako: - rozpoczęcie nauki; - wzmocnienie motywacji do pracy po projekcie; - zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności; - poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów; - podjęcie wolontariatu; - poprawa stanu zdrowia; - ograniczenie nałogów; - doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnosprawnościami); Podjęcie dalszej aktywizacji jest rozumiane jako aktywizacja w formie, która: – obrazuje postęp w procesie aktywizacji społecznej i zmniejsza dystans do zatrudnienia; – nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał przed projektem; – nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał w ramach projektu, chyba że nie jest ona finansowana ze środków EFS i że stanowi postęp w stosunku do sytuacji uczestnika projektu w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie. Informacja o wykonaniu wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym w ramach danego	

			projektu przekazywana jest przez Beneficjenta wraz z każdym wnioskiem o płatność (narastająco na koniec okresu sprawozdawczego), ostateczną wartość wskaźnika należy podać we wniosku o płatność końcową. Kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej **w wymiarze zatrudnieniowym** oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie podjęli zatrudnienie. Pomiar efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym odbywa się zgodnie z metodologią określoną dla efektywności zatrudnieniowej wskazaną w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. Zgodnie z ww. dokumentem zatrudnienie to podjęcie pracy w oparciu o: – stosunek pracy – stosunek cywilnoprawny – samozatrudnienie. Wnioskodawca na etapie rekrutacji do projektu jest zobowiązany do zobligowania uczestników projektu do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektywności społeczno-zatrudnieniowej	
162.	VI. Słownik terminologiczny	**Komisja Oceny Projektów (KOP)**– niezależny podmiot w systemie oceny	**Komisja Oceny Projektów (KOP)**– niezależny podmiot w systemie oceny projektów, powoływany w celu	Doprecyzowanie definicji do specyfiki programu

	Str. 377	projektów, powoływany w celu przeprowadzenia procedury oceny projektów o dofinansowanie składanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Skład KOP stanowią zarówno pracownicy Referatów Oceny projektów 1,2,3 jak i eksperci zewnętrzni rekrutowani w ramach otwartego naboru, według jawnych kryteriów obejmujących przede wszystkim doświadczenie zawodowe oraz brak konfliktu interesów, wpisani do Wykazu Kandydatów na ekspertów RPO WSL na lata 2014-2020	przeprowadzenia procedury oceny projektów o dofinansowanie składanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.	
163.	VI. Słownik terminologiczny Str. 379	**Kryteria wyboru projektów**– określony zestaw wymogów formalnych i merytorycznych, zawartych w SZOOP RPO WSL 2014-2020, które muszą spełnić projekty, aby uzyskać dofinansowanie ze środków pomocowych	**Kryteria wyboru projektów**– określony zestaw wymogów, zawartych w SZOOP, które muszą spełnić projekty, aby uzyskać dofinansowanie ze środków pomocowych	Poprawka techniczna
164.	VI. Słownik terminologiczny Str. 381	Brak zapisu	**Opieka instytucjonalna -** usługi świadczone: a) w placówce opiekuńczo-pobytowej, czyli placówce wieloosobowego całodobowego pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 30 osób oraz w której: – usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby); – wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed	W celu doprecyzowania możliwego wsparcia z EFS wprowadzono definicje wynikającą z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia*

			indywidualnymi potrzebami mieszkańców; – mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki; – mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem; b) w placówce opiekuńczo-wychowawczej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332) dla więcej niż 14 osób	*społecznego i zwalczania ubóstwa…*
165.	VI. Słownik terminologiczny Str. 381	Brak zapisu	**Osoba niesamodzielna** - osoba, która ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego	Jw.
166.	VI. Słownik terminologiczny	Brak zapisu	**Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym**, tj.: – osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, – osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, – osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których	Jw.

			mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, – osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382), – osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), – osoby z niepełnosprawnością – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375), – rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z rodziców lub opiekunów nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością, – osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),	

			– osoby niesamodzielne, – osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, – osoby korzystające z PO PŻ.	
167.	VI. Słownik terminologiczny Str. 382	Brak zapisu	**Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym -** to osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym należą także osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. **Otoczenie społeczno-gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty** - pracodawcy, organizacje pracodawców, przedsiębiorcy, organizacje przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni oraz inni interesariusze zidentyfikowani w diagnozie potrzeb szkół lub placówek systemu oświaty.	Jw.
168.	VI. Słownik	Brak zapisu	**Ścieżka reintegracji -** zestaw kompleksowych i	Jw.

	terminologiczny Str. 385		zindywidualizowanych form wsparcia, mających na celu wyprowadzenie osób lub rodzin z ubóstwa lub wykluczenia społecznego. Ścieżka reintegracji może być realizowana w ramach jednego projektu (ścieżka udziału w projekcie) lub – ze względu na złożoność problemów i potrzeb danej osoby lub rodziny – wykraczać poza ramy jednego projektu i być kontynuowana w innym projekcie lub pozaprojektowo. Wsparcie w ramach ścieżki reintegracji może być realizowane przez jedną lub przez kilka instytucji zazwyczaj w sposób sekwencyjny.	
169.	VI. Słownik terminologiczny Str. 386	Brak zapisu	**User experience (UX)** – doświadczenie użytkownika w odniesieniu do interakcji z oprogramowaniem, serwisem internetowym itp. UX to suma wszystkich doznań osoby mającej kontakt z danym produktem lub usługą. Projektowanie user experience nakierowane jest na dostarczanie pozytywnych doświadczeń użytkownikom, zazwyczaj osiąga się te cele wykorzystując metodykę projektowania zorientowanego na użytkownika	Dodano definicję pojęcia „user experience (UX)”
170.	VI. Słownik terminologiczny Str .387	Brak zapisu	**Usługi aktywnej integracji** – usługi, których celem jest: a) odbudowa i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (reintegracja społeczna) lub b) odbudowa i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (reintegracja zawodowa) lub c) zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.	W celu doprecyzowania możliwego wsparcia z EFS wprowadzono definicje wynikającą z zatwierdzonych *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa…*

			Do usług aktywnej integracji należą usługi o charakterze: a. społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej, b. zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia; c. edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, d. zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.	
171.	VI. Słownik terminologiczny Str. 388	Brak zapisu	**Usługi społeczne** – są to następujące usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym: a. usługi asystenckie – to usługi świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami umożliwiające stałe lub okresowe wsparcie tych osób i rodzin w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego; b. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w tym usługi krótkookresowego całodobowego i	Jw.

			dziennego pobytu dla osób niesamodzielnych, których celem jest zapewnienie opieki dla osób niesamodzielnych w zastępstwie za opiekunów faktycznych, zwane dalej „usługami opiekuńczymi”; c. usługi wspierania rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym: – praca z rodziną, w tym w szczególności asystentura rodzinna, konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapia i mediacja; usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”; – pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, w tym poprzez usługi placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej oraz w formie pracy podwórkowej; – pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu poprzez wsparcie rodzin wspierających; d. usługi systemu pieczy zastępczej zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; e. usługi w postaci mieszkań chronionych, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i innych mieszkań wspomaganych; f. inne usługi społeczne wskazane w RPO w ramach Działania 9.2.	

172.	VI. Słownik terminologiczny Str. 389	Brak zapisu	**Usługi świadczone w lokalnej społeczności -** usługi umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym. Usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny i środowiska lokalnego, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich Są to usługi świadczone w sposób: a) zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby) oraz jak najbardziej zbliżony do warunków odpowiadających życiu w środowisku domowym i rodzinnym; b) umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą; c) zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem; d) gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców. Do usług świadczonych w lokalnej społeczności należą w szczególności: – usługi wspierania rodziny, – rodzinna piecza zastępcza oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze do 14 osób, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; oraz poniżej wymienione usługi, o ile spełniają warunki, o których mowa w lit. a-d:	Jw.

			– usługi asystenckie; – usługi asystenckie i opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania, – usługi w postaci mieszkań chronionych, o których mowa w ustawie z dnia – 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; – usługi w postaci mieszkań wspomaganych, o ile liczba miejsc jest nie większa niż 30; limit 30 miejsc nie obowiązuje w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego wskazują mniejszą maksymalną liczbę miejsc w mieszkaniu; – usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; – usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach jest nie większa niż 30. Limit 30 miejsc nie obowiązuje w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego wskazują mniejszą maksymalną liczbę miejsc całodobowego pobytu w poszczególnych ośrodkach wsparcia; – usługi w domu pomocy społecznej o liczbie miejsc, która jest nie większa niż 30. Limit 30 miejsc nie obowiązuje w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego wskazują mniejszą maksymalną liczbę miejsc.	
173.	VI. Słownik terminologiczny Str. 390	Brak zapisu	**Zasoby kulturowe** – wszelkie wytwory działalności kulturalnej[1]. Działalność taka polega na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Pojęcie zasobu	Dodano definicję pojęcia „zasoby kulturowe”

[1] art. 1 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

			kulturowego należy także łączyć z pojęciem dobra kultury, definiowanym jako każdy przedmiot ruchomy lub nieruchomy, dawny lub współczesny, mający znaczenie dla dziedzictwa i rozwoju kulturalnego ze względu na jego wartość historyczną, naukową lub artystyczną[2]. Zatem na zasób kulturowy będą się składać zabytki[3], a także dziedzictwo współczesne. Zasobem kulturowym nie będą natomiast te wytwory działalności kulturalnej, które mają charakter poboczny, uzupełniający czy też wspierający taką działalność, w tym w szczególności związane z działalnością administracyjną czy finansową (np. obsługa systemu sprzedaży biletów do muzeum) instytucji kultury.	
174.	VII .Spis skrótów. Str. 392	IP – Instytucja Pośrednicząca	IP RPO WSL – Instytucja Pośrednicząca Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, tj. Śląskie Centrum Przedsiębiorczości oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Doprecyzowano zapis
175.	VII .Spis skrótów. Str. 392	IP ZIT RPO WSL 2014-2020 – Instytucja Pośrednicząca dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych/Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	IP ZIT/RIT RPO WSL– Instytucja Pośrednicząca dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych/Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Doprecyzowano zapis
176.	VII .Spis skrótów. Str. 392	Brak zapisu	IZ RPO WSL - Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata	Dodano wyjaśnienie skrótu

[2] Definicja ta pochodzi z uchylonej w roku 2003 ustawy o ochronie dóbr kultury, tym niemniej brak jest przeciwwskazań, aby z definicji tej korzystać posiłkowo przy określeniu zakresu znaczeniowego pojęcia zasobów kulturowych.
[3] w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

			2014-2020	
177.	VII .Spis skrótów. Str. 393	Brak zapisu	PT – Pomoc Techniczna RPO WSL na lata 2014-2020	Dodano wyjaśnienie skrótu
178.	VII .Spis skrótów. Str. 394	Brak zapisu	SSE – Specjalne Strefy Ekonomiczne	Niniejsza zmiana wynika z wprowadzenia przypisu w typie projektu c. rozwój współpracy szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym w Działaniu 11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów.

Rejestr zmian do Załącznika nr 1 do SZOOP RPO WSL 2014-2020 Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych				
Lp.	Nazwa Osi Priorytetowej nr str.	Dotychczasowy zapis	Nowy zapis	Uzasadnienie
1.	Oś priorytetowa X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	9b) wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich	9b) wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich;	Ujednolicenie tłumaczenia

Rejestr zmian do Załącznika nr 2 do SZOOP RPO WSL 2014-2020 Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań				
Lp.	Rodzaj wskaźnika, nr działania/poddziałania, nazwa wskaźnika	Dotychczasowy zapis	Nowy zapis	Uzasadnienie
1.	Spis treści	Brak zapisu	Dodano spis treści	Zmiana techniczna i porządkująca dokument
2.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ poddziałanie 4.5.1/ poddziałanie 4.5.2	Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej	Brak zapisu	Usunięcie wskaźnika ze względu na to, że podziałania 4.5.1 i 4.5.2 nie wspierają działań prowadzących do generowania przewozów pasażerskich na przebudowanych i nowych liniach komunikacji. Celem podziałań nie jest również tworzenie nowych linii komunikacyjnych. Wskaźnik nie możliwy do wykazania dla beneficjentów
3.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ poddziałanie 4.5.3	Brak zapisu	Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej	Dodanie wskaźnika ze względu na to, że w ramach podziałania 4.5.3 istnieje możliwość budowy nowych linii tramwajowych
4.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ poddziałanie 4.5.3	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	Brak zapisu	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
5.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ poddziałanie 5.1.1, 5.1.2	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę/ Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków	Brak zapisu	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK

6.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ poddziałanie 5.2.2, 5.2.2	Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów	Brak zapisu	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
7.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ poddziałanie 5.3.1, 5.3.2	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	Brak wskaźników rezultatu bezpośredniego na liście WLWK	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
8.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ poddziałanie 5.4.1, 5.4.2	Powierzchnia siedlisk w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony/ Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	Brak zapisu	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
9.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ działanie 5.5	Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej/ Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów	Brak zapisu	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK

10.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ działanie 6.1/ Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich/ Oszczędność czasu w przewozach towarowych	Jednostka miary: Pln/rok	Jednostka miary: Zł/rok	Zmiana porządkowa w celu ujednolicenia zapisów
11.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ poddziałanie 7.1.3/ Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	Szacowana wartość docelowa: 8 919	Szacowana wartość docelowa: 9 041	Zmiana polegająca na podwyższeniu wartości wskaźnika. Przesunięto całą wartość wskaźnika (122 osoby) z Poddziałania 7.1.4. Korekta w ramach Poddziałania 7.1.4 wynika ze skrócenia okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy), skrócenia okresu rekrutacji oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście grupy docelowej
12.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ poddziałanie 7.1.3/	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	Brak zapisu	Poddziałania 7.1.3. Bezpośrednim powodem zmian jest skrócenie okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy), skrócenie okresu rekrutacji oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście grupy docelowej
13.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ Działanie 10.1	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi	Brak wskaźnika rezultatu bezpośredniego na liście WLWK	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
14.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ Poddziałanie 10.3.1, 10.3.2, 10.3.3, 10.3.4,	Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju	Brak zapisu	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK

	10.3.5	obszarów miejskich		
15.	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego/ Działanie 10.4	Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich	Brak zapisu	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
16.	Wskaźnik produktu/ Działanie 1.1/ Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty	Jednostka miary: EUR Szacowana wartość docelowa: 12 500 00	Jednostka miary: zł Szacowana wartość docelowa: 44 375 00	Zmiana jednostki miary w celu dostosowania do zapisów WLWK i w związku z tym konieczność przeliczenia wartości wskaźnika. Kurs przyjęto zgodnie z badaniem MIR: 1 euro – 3,55 zł
17.	Wskaźnik produktu/ Działanie 1.1/ Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	Szacowana wartość docelowa: 50 000 000	Szacowana wartość docelowa: 177 500 000	Przeliczenie wartości wskaźnika z euro na zł – zmiana porządkowa
18.	Wskaźnik produktu/ Działanie 3.2/ Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)	Szacowana wartość docelowa: 161 981 002	Szacowana wartość docelowa: 575 032 557,1	Przeliczenie wartości wskaźnika z euro na zł – zmiana porządkowa
19.	Wskaźnik produktu/ Działanie 3.3/ Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)	Szacunkowa wartość docelowa: 53 886 541	Szacunkowa wartość docelowa: 191 797 220,55	Przeliczenie wartości wskaźnika z euro na zł – zmiana porządkowa
20.	Wskaźnik produktu/ Działanie 3.4/ Inwestycje	Jednostka miary: EUR Szacunkowa wartość	Jednostka miary: zł Szacunkowa wartość docelowa:	Zmiana jednostki miary w celu dostosowania do zapisów WLWK i w związku z tym konieczność

	prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)	docelowa: 16 058 823	57 008 821,65	przeliczenia wartości wskaźnika. Kurs przyjęto zgodnie z badaniem MIR: 1 euro – 3,55 zł
21.	Wskaźnik produktu/ Działanie 4.4	Dodatkowa zdolność produkcji energii elektrycznej i cieplnej w warunkach kogeneracji	Dodatkowa zdolność produkcji energii elektrycznej i cieplnej w warunkach **wysokosprawnej** kogeneracji	Dostosowanie nazwy wskaźnika do tej z listy WLWK
22.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 4.5.1, 4.5.2, 4.5.3	Brak zapisu	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
23.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 4.5.1	Brak zapisu	Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra	Dodanie wskaźnika ze względu na to, że budowa/przebudowa centrów przesiadkowych będzie swoim zakresem obejmowała również linie tramwajowe jako element integracji środków transportu
24.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 4.5.3/ Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra	Szacunkowa wartość docelowa: 10	Szacunkowa wartość docelowa: 9	Obniżenie wartości docelowej wskaźnika wynika z realizacji jego części w ramach poddziałania 4.5.1
25.	Wskaźnik produktu/ poddziałanie 5.1.1, 5.1.2	Brak zapisu	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków/ Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK

26.	Wskaźnik produktu/ poddziałanie 5.1.1, 5.1.2	Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw	Liczba wpieranych nowych przedsiębiorstw	Dostosowanie nazwy wskaźnika do tej z listy WLWK
27.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 5.2.1, 5.2.2	Brak zapisu	Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
28.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 5.2.1, 5.2.2	Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw	Liczba wpieranych nowych przedsiębiorstw	Dostosowanie nazwy wskaźnika do tej z listy WLWK
29.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 5.3.1, 5.3.2	Brak zapisu	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
30.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 5.4.1, 5.4.2, 5.4.3	Brak zapisu	Powierzchnia siedlisk wspieranych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony/ Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
31.	Wskaźnik produktu/ Działanie 5.5	Brak zapisu	Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej/ Liczna ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
32.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 7.1.3/ Liczba osób długotrwale	Szacowana wartość docelowa: 7 804	Szacowana wartość docelowa: 7 911	Zmiana polegająca na podwyższeniu wartości wskaźnika. Przesunięto całą wartość wskaźnika (107 osób) z Poddziałania 7.1.4. Korekta w

	bezrobotnych objętych wsparciem w programie			ramach Poddziałania 7.1.4 wynika ze skrócenia okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy) oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście rekrutacji grupy docelowej
33.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 7.1.3/ Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	Szacowana wartość docelowa: 409	Szacowana wartość docelowa: 415	Zmiana polegająca na podwyższeniu wartości wskaźnika. Przesunięto całą wartość wskaźnika (6 osób) z Poddziałania 7.1.4. Korekta w ramach Poddziałania 7.1.4 wynika ze skrócenia okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy) oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście rekrutacji grupy docelowej
34.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 7.1.3/ Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	Szacowana wartość docelowa: 2 337	Szacowana wartość docelowa: 2 369	Zmiana polegająca na podwyższeniu wartości wskaźnika. Przesunięto całą wartość wskaźnika (32 osoby) z Poddziałania 7.1.4. Korekta w ramach Poddziałania 7.1.4 wynika ze skrócenia okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy) oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście rekrutacji grupy docelowej
35.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 7.1.3/ Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	Szacowana wartość docelowa: 3 022	Szacowana wartość docelowa: 2 063	Zmiana polegająca na podwyższeniu wartości wskaźnika. Przesunięto całą wartość wskaźnika (41 osób) z Poddziałania 7.1.4. Korekta w ramach Poddziałania 7.1.4 wynika ze skrócenia okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy) oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście rekrutacji grupy docelowej
36.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 7.1.3/ Liczba	Szacowana wartość docelowa: 12 909	Szacowana wartość docelowa: 13 086	Zmiana polegająca na podwyższeniu wartości wskaźnika. Przesunięto całą wartość wskaźnika

	osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie			(177 osób) z Poddziałania 7.1.4. Korekta w ramach Poddziałania 7.1.4 wynika ze skrócenia okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy) oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście rekrutacji grupy docelowej
37.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 7.1.4	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie/ Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie/ Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie/ Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie/ Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	Brak zapisu	Usunięcie wskaźników oraz ich kompleksowe przesunięcie do analogicznych wskaźników Poddziałania 7.1.3. Zmiany w ramach Poddziałania 7.1.4 wynikają ze skrócenia okresu realizacji projektu pozakonkursowego (z 24 do 12 m-cy) oraz specyfiki oferty proponowanych działań w kontekście rekrutacji grupy docelowej
38.	Wskaźnik produktu/ Działanie 10.1	Brak zapisu	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK
39.	Wskaźnik produktu/ Poddziałanie 10.3.1, 10.3.2, 10.3.3, 10.3.4,	Brak zapisu	Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK

	10.3.5		miejskich	
40.	Wskaźnik produktu/ Działanie 10.4	Brak zapisu	Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich	Przeniesienie wskaźnika z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego na listę wskaźników produktu zgodnie z zapisami WLWK

Rejestr zmian do Załącznika nr 3 do SZOOP RPO WSL 2014-2020 Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań				
Lp.	Rozdział/podrozdział, nr Osi Priorytetowej, nr str.	Aktualny zapis	Proponowany zapis	Uzasadnienie
1.	Kryteria wyboru projektów w ramach działań wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Kryteria oceny merytorycznej Kryteria specyficzne str. 14	Brak kryteriów	Kryteria specyficzne dla działań: 1.3 – typ projektu 3: Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji; 3.1.1 i 3.1.2; 4.1; 4.5.1 i 4.5.2; 12.2;	Przyjęcie kryteriów przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020
2.	Kryteria wyboru projektów w ramach działań wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju	Źródła zasilania w taborze autobusowym Projekt zakłada alternatywne źródła zasilania w zakupywanym w ramach inwestycji taborze	Rozwój ruchu rowerowego w mieście. Projekt zawiera elementy wpływające na zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogóle podróży, w tym zwłaszcza poprzez	Przyjęcie kryteriów przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020

	Regionalnego, Kryteria Merytoryczne dodatkowe Kryterium 6 Str. 78	autobusowym w stosunku do silników typu Diesel oraz benzynowego (elektryczne, gazowe, hybrydowe, itp.)	zwiększenie roli roweru jako codziennego środka transportu.	
3.	Kryteria wyboru projektów dla działań wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, Kryteria ogólne – cz. kryteria merytoryczne s. 98	Brak kryterium	Dodano kryterium 9	Przyjęcie kryteriów przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020
4.	Kryteria wyboru projektów dla działań wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, Kryteria ogólne – cz.	Kryteria 9-14	Kryteria 10-15 (w związku z dodaniem kryterium 9) Uzupełniono zapisy w kolumnie „Sposób weryfikacji”	Uzupełnienie zapisów nt. minimalnej wymaganej wartości punktów w kryterium. Przyjęcie kryteriów przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020

	kryteria merytoryczne s. 99			
5.	Kryteria wyboru projektów dla działań wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, Kryteria szczegółowe s. 105	Brak kryteriów	Kryteria dla Poddziałania 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – konkurs	Przyjęcie kryteriów przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020
6.	Kryteria wyboru projektów dla działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy, Kryteria ogólne – cz. kryteria merytoryczne s. 132	Brak kryterium	Dodano kryterium 9	Przyjęcie kryteriów przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020
7.	Kryteria wyboru projektów dla działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd	Kryteria 9-14	Kryteria 10-15 (w związku z dodaniem kryterium 9) Uzupełniono zapisy w kolumnie	Uzupełnienie zapisów nt. minimalnej wymaganej wartości punktów w kryterium. Przyjęcie kryteriów przez Komitet Monitorujący

	Pracy, Kryteria ogólne – cz. kryteria merytoryczne s. 133		„Sposób weryfikacji”	RPO WSL 2014-2020
8.	Kryteria zgodności ze Strategią ZIT/RIT Str.185		Doszczegółowienie opisu w zakresie etapów oceny oraz sposobu prowadzenia oceny	Przyjęcie kryteriów przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020
9.	Kryteria zgodności ze Strategią ZIT/RIT ogólne dla poddziałań ZIT/RIT – EFRR Str. 191		Doszczegółowienie zapisów kryterium 1 i 2	Przyjęcie kryteriów przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020

Rejestr zmian do Załącznika nr 4 do SZOOP RPO WSL 2014-2020 Wykaz projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego				
Lp.	Numer działania lub poddziałania, tytuł lub zakres projektu, nr str.	Aktualny zapis	Proponowany zapis	Uzasadnienie
1.	Działanie 7.2 Tytuł projektu Wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia Data identyfikacji nr str. 3	14.11.2015 (Data decyzji)	14.11.2014 (Data decyzji)	Korekta redakcyjna.
2.	Działanie 7.2 Tytuł projektu Wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia Szacowana całkowita wartość projektu (PLN) nr str. 3	64 292 800	66 907 746,87	Zwiększenie alokacji dotyczy 2016 roku i wiąże się z wydłużeniem projektów wybranych do dofinansowania w roku 2015. Zmiana dokonana została na prośbę Powiatowych Urzędów Pracy i ma na celu umożliwienie pełniejszego wykorzystania środków FP przyznanych na rok 2015.
3.	Działanie 7.2 Tytuł projektu Wzrost aktywności	64 292 800	66 907 746,87	j. w.

	zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia Szacowana wartość kosztów kwalifikowalnych (PLN) nr str. 3					
4.	Działanie 7.2 Tytuł projektu Wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia Szacowany wkład UE (PLN) nr str. 3	54 648 880		56 871 584,84		j.w.
5.	Działanie 7.2 Tytuł projektu Wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia Zakładane efekty projektu wyrażone wskaźnikami nr str. 3	**Wskaźniki produktu:** Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem	3 746	**Wskaźniki produktu:** Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych	3 898 2 183	Zmiana wynika z przeliczenia wskaźników w kontekście zwiększenia alokacji.

			2 098	wsparciem		
		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	110	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	114	
		Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	812	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	845	
		Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	3 470	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	3611	
		Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	470	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	489	
		Wskaźniki rezultatu:		**Wskaźniki rezultatu:**		
		Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	2 397	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po	2495	

		Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	1 441 475	opuszczeniu programu Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	1500 494	
6.	Działanie 7.2 Tytuł projektu Wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia Przewidywany w dniu identyfikacji termin zakończenia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok) nr str. 3	IV kwartał 2015		II kwartał 2016		Zmiana dokonana została na prośbę Powiatowych Urzędów Pracy i ma na celu umożliwienie pełniejszego wykorzystania środków FP przyznanych na rok 2015.
7.	Poddziałanie 7.1.4 Tytuł projektu: Poprawa zdolności	Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale	64	Wskaźnik produktu Liczba osób bezrobotnych (łącznie		Dodano jeden obowiązkowy wskaźnik rezultatu, wartość wskaźnika dotyczy 1 edycji realizacji projektu

	do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe EURES Zakładane efekty projektu wyrażone wskaźnikami nr str. 4	bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie		z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie Wskaźnik rezultatu Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	64 25	pozakonkursowego dla Poddziałania 7.1.4 tj. 2016 roku.
8.	Poddziałanie 7.1.4 Tytuł projektu: Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe EURES Przewidywany w dniu identyfikacji termin rozpoczęcia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok) nr str. 4	IV kwartał 2015		I kwartał 2016		Skrócenie okresu realizacji wszystkich trzech edycji projektu z 24 do 12 miesięcy oraz urealnienie terminów realizacji projektów , gdzie kolejne edycje planowane są na 2016, 2017 i 2018 rok.

9.	Poddziałanie 7.1.4 Tytuł projektu: Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe EURES Przewidywany w dniu identyfikacji termin zakończenia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok) nr str. 4	IV kwartał 2017	IV kwartał 2016	Skrócenie okresu realizacji wszystkich trzech edycji projektu z 24 do 12 miesięcy oraz urealnienie terminów realizacji projektów , gdzie kolejne edycje planowane są na 2016, 2017 i 2018 rok.
10.	Działanie 13.1 Tytuł lub zakres projektu Lp. 7 -14, str. 4	Brak zapisu	Plan Działań Pomocy Technicznej na rok 2016	Dodanie planów działań na rok 2016
11.	Działanie 13.1 Data identyfikacji Lp. 7-14, str. 4	Brak zapisu	10.09.2015	Dodanie planów działań na rok 2016
12.	Działanie 13.1 Szacowany wkład UE (PLN) Lp. 7, str.4	Brak zapisu	17 953 000	Dodanie planów działań na rok 2016

13.	Działanie 13.1 Szacowany wkład UE (PLN) Lp. 8, str. 4	Brak zapisu	15 814 998	Dodanie planów działań na rok 2016
14.	Działanie 13.1 Szacowany wkład UE (PLN) Lp. 9, str. 4	Brak zapisu	14 081 950	Dodanie planów działań na rok 2016
15.	Działanie 13.1 Szacowany wkład UE (PLN) Lp. 10, str. 4	Brak zapisu	11 123 487	Dodanie planów działań na rok 2016
16.	Działanie 13.1 Szacowany wkład UE (PLN) Lp. 11, str. 4	Brak zapisu	7 003 295	Dodanie planów działań na rok 2016
17.	Działanie 13.1 Szacowany wkład UE (PLN) Lp. 12, str. 4	Brak zapisu	223 599	Dodanie planów działań na rok 2016
18.	Działanie 13.1 Szacowany wkład UE (PLN) Lp. 13, str. 4	Brak zapisu	254 206	Dodanie planów działań na rok 2016
19.	Działanie 13.1 Szacowany wkład UE (PLN) Lp. 14, str. 4	Brak zapisu	246 160	Dodanie planów działań na rok 2016